

รายการอ้างอิง

- กัจฉา สินธวานนท์. 2527. การศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กาญจนา คุณารักษ์. 2527. หลักสูตรและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2525. "ภูมิหลัง" ลักษณะไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- คณิงสุข นพคุณ, 2525. ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมหัตถกรรม. อุตสาหกรรมสาร. 7:24-34
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2534. หลักมานุษยวิทยา. ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:เจ้าพระยาการพิมพ์.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2535. การวิจัยทางมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร:เจ้าพระยาการพิมพ์.
- จรินทร์ เทศวานิช. 2525. การศึกษาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองของอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- จอห์น ซอร์. 2531. เครื่องปั้นดินเผาไทย. แปลโดย สมพร วานาโดและคนอื่น ๆ พิมพ์ครั้งที่ 2 . ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ :โรงพิมพ์กราฟแมน
- จาดรงค์ บุญทันใจ.2529. เทคโนโลยีเซรามิกส์ และเตาเผาโบราณของภาคอีสานเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิกส์และการท่องเที่ยวในภาคอีสาน" เมืองและชุมชนโบราณภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น:ศูนย์ข้อมูลเมืองโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- จิตร บัวบุศย์. 2516. วัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาในหมู่ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตะวันออกเฉียง สำนักพิมพ์ พิษณุการพิมพ์ กรุงเทพฯ
- จุมพล คินตัก และคณะ. 2521. ดิน เอกสารเศรษฐกิจธรณีวิทยา เล่มที่ 19 กรมทรัพยากรธรณีวิทยา.
- ฉัฐมา อาจารย์รัฐ และภรดี พันธูภากร. 2527. การศึกษาเรื่องการทอเสื่อจันทบุรีรายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- เฉลิมชัย โคกขุนทด. 2530. อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจทางสังคมของชุมชนบ้านด่านเกวียน พ.ศ. 2484 - 2526วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวิน เป้าอารีย์. 2521. เครื่องปั้นดินเผา. กรุงเทพฯ : วิบูลย์กิจการพิมพ์.

- ชุมพล แนวจำปา. 2529. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจบริเวณลุ่มแม่น้ำมูลตอนบน พ.ศ.2443- 2468. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิตสาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- โชคชัย, อำเภอกอ. คำสั่งจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม. 55/1059 เรื่อง การจัดตั้งสุขาภิบาล. ลงวันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2526.
- โชติ กัลยาณมิตร. ศีกฤทธิ์ ปราโมช บรรณาธิการ. 2525. "สถาปัตยกรรมไทยแบบเดิม" ลักษณะไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดำรง ฐานดี. 2537. สังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงพันธ์ วรรณมาศ. 2532. เครื่องปั้นดินเผา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เอสโอเอส . พรินดีงเฮ้าส์.
- ทวี พรหมพฤกษ์. 2523. เครื่องเคลือบดินเผาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์
- ทองปลิว ชมชื่น. 2528. ปรัชญาการศึกษาออกโรงเรียน. นครปฐม : มหาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์.
- เทพศิริ สุขโสภา. และคณะ 2523. การศึกษากับศิลปพื้นบ้าน. คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม - กันยายน 2523.
- นครราชสีมา, วิทยาลัยครู. 2524. ของดีโคราชเล่ม2. นครราชสีมา : ศูนย์วัฒนธรรมนครราชสีมา.
- นริศศรี แวควลัยหงษ์. 2539. กระบวนการและผลกระทบการประกอบอาชีพหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน อำเภอกอชัย จังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา(เน้นสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บรรพต วีระสัย. 2521. สังคมวิทยามนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บังอร จันคำ. 2531. เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน. ครุศิลป์ 3 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญยงค์ เกศเทศ. 2536. วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์. อุบลราชธานี : ยงค์สวัสดิ์การพิมพ์
- ประพัฒน์ ตรีณรงค์. 2527. มรดกของชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาชน.
- ประสิทธิ์ สวาสต์ญาติ. 2534. "วัฒนธรรมและบุคคลิกภาพ" สังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี วงศ์เทศ. 2524. การพัฒนากำลังของบุคคลทางวัฒนธรรมและผลการสำรวจทางศิลปหัตถกรรมและการแสดงพื้นบ้านในประเทศไทย. งานวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปราณี วงศ์เทศ. 2527. ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน : ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม.. วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 กันยายน

- ปรีมรัตน์ แวกเพ็ง. 2532. รายงานการสำรวจแหล่งผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทย
 “การศึกษาการผลิตและตลาดผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
 กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมหัตถกรรมไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไทย.
- ปรีดา พิมพ์ขาวดำ. 2527. เซรามิกส์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปุกณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. 2538. เครื่องเคลือบดินเผา:เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์.
 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เป็รื่อง กุมุท. 2531. เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน. พิมพ์ครั้งที่ 2 หนังสือชุดความรู้ไทย
 กรุงเทพฯ:องค์การคำคุณุสภา
- เปี่ยมสุข เจริญรุ่งเรือง. 2536. ประวัติศาสตร์เครื่องปั้นดินเผาเล่ม 1 ยุคโบราณตะวันออก
ไกล นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์.
- ผ่องพันธ์ มณีรัตน์. 2529. มนุษย์วิทยากับการศึกษาคติชาวบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2
 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิภพ วสุวานิช. 2524. แหล่งดินและเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน. เอกสารเศรษฐกิจธรณีวิทยา
 ฉบับพิเศษ 5 กรมทรัพยากรธรณีวิทยา.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉิก. 2529. งานวิจัยค่านิยมของชาวชนบทไทย : ค่านิยมทางวัตถุและค่า
นิยมทางระเบียบประเพณี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มหาดไทย, กระทรวง. 2529. รายงานกิจการจังหวัดนครราชสีมา 2526 นครราชสีมา:
โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- ยศ สันตสมบัติ. 2537. มนุษย์กับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม
 ศาสตร์.
- รัตน์ อุกฤษผล, 2528. อุตสาหกรรมภายในประเทศไทยหัตถกรรมประจำถิ่น
 กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู
- วรรณ วิบูลย์สวัสดิ์ แอนเดอร์สัน. 2531. พื้นที่พื้นฐาน : มิติใหม่ของคติชนวิทยา
และวิถีชีวิตสามัญของพื้นบ้านพื้นเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปวัฒนธรรม.
- วรวิทย์ องค์ครุฑรักษา. 2537. กระบวนการถ่ายทอดศิลปะการปักของชาวเขาเผ่าเข้าบ้านแม่
ห้วยซ้าย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาศิลปศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร ณ นครและคณะ. 2514. การสำรวจงานช่างฝีมือในจังหวัดนครศรีธรรมราช
 รายงานการวิจัยเสนอต่อกรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. โครงการค้นคว้าวิจัย
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2527. เครื่องจักสานในประเทศไทยรายงานการวิจัยเสนอต่อคณะ
กรรมการวิจัยแห่งชาติ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2527. ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปานญา
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2535. ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:อมรินทร์พริ้นติ้ง

- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. 2528. ความเข้าใจศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- วิโรจน์ ศรีสุโร. 2528. "เครื่องปั้นพื้นเมืองอีสาน." ศิลปวัฒนธรรม. 2 : 86-89.
- วิโรจน์ ศรีสุโร. 2532. "เครื่องปั้นดินเผาเนื้อแกร่งพื้นบ้านอีสาน" การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "วัฒนธรรมพื้นบ้าน": กรณีอีสาน. สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ:อมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป
- วิโรจน์ ศรีสุโร. 2532. "เครื่องปั้นดินเผาเนื้อแกร่งพื้นบ้านอีสาน" การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "วัฒนธรรมพื้นบ้าน ": กรณีอีสาน. สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ:อมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป
- ศิวลักษณ์ ทรัพย์แสนดี. 2538. "เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนสินค้าเอกสารเมืองโคราช" สยามโพสต์ ศุกร์ที่ 24 มีนาคม 2538 หน้า 12
- ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา. 2530. ข้อมูลพื้นฐานบ้านด่านเกวียน. นครราชสีมา : โรงพิมพ์สมบูรณออฟเซ็ทการพิมพ์.
- ส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2520. กรมการทำเครื่องปั้นดินเผาหัตถกรรม. กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์,
- สมหวัง คงประยูร. 2526. ศิลปะพื้นบ้าน. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ส่งเสริมธุรกิจ.
- สัมฤทธิ์ ทองเถื่อน. 2537. การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ของการถ่ายทอดงานปูนปั้น โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุโขทัยธรรมาราช,มหาวิทยาลัย. 2533. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วัฒนธรรมศึกษา นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- สุภาคย์ อินทองคง. 2524. การทำเครื่องปั้นดินเผาสีทิงหม้อ. รายงานการวิจัยสถาบันทักษิณคดีศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
- สุวิษ สติตวิทยานันท์. 2529. กรรมวิธีการผลิตรูปแบบและการตลาดเครื่องปั้นดินเผาขอนแก่น ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2529
- สุวิษ สติตวิทยานันท์ สุเมธ แก่นมณี และคงฤทธิ ภาะราช. 2533. การพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาเพื่อเป็นอาชีพเสริมของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
- อนุমানราชชน, พระยา. 2515. ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม. นครหลวง: บรรณาการ
- อนุমানราชชน, พระยา. 2524. วัฒนธรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตสถานพิมพ์.
- อภิศักดิ์ โสมอินทร์. 2525. ภูมิศาสตร์อีสาน. กรุงเทพฯ: พรศักดิ์แอนดแอสโซซิเอท.
- อมรา พงศาพิชญ์. 2533. วัฒนธรรม ศาสนาและชาติพันธุ์ :วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อุทุมพร หมั่นทำการ. 2529. การถ่ายทอดเทคโนโลยีหัตถกรรมเครื่องจักสานไม้ไผ่ศึกษาเฉพาะกรณีเขตตำบลไร่หลักทอง อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณวรรณ เหล่าภักดี. 2531. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองนครราชสีมา. นครราชสีมา: วิทยาลัยครูนครราชสีมา.

ภาษาอังกฤษ

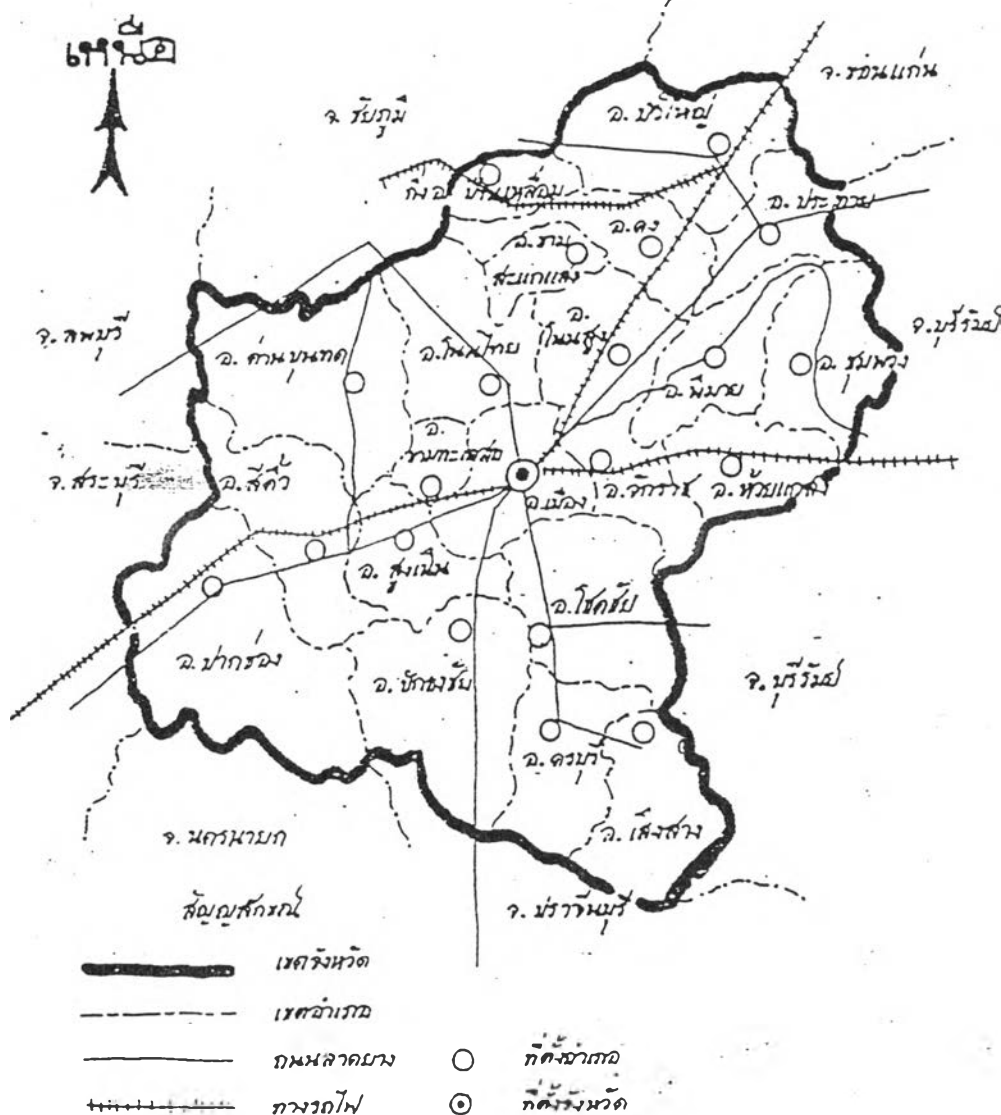
- Bookout, Timm Joe.1987 Traditional Basketmakers in The Southeastern and South Central United States. Dissertation Abstracts. International, Vol 48 No.22 August.
- De Barcza, Gladys Mary Alice. 1989. Art Heritage Perpetuation in Contemporary Fijian Culture University of Georgies PhD.
- Fair, Susan Wihite. 1994. Native Art in The Public Eye: The Affirmation of Tradition [Alaska]. University Of Pennsylvania PhD.
- Kenny, John B. Ceramic Scupture. New York :Chilton Book Company, 1976
- Kovach, Sally Anne. 1987. An Artisan's Tale. [Original Study] [T'ang Dynastiy China Pottery] Columbia University Teacher College.
- Nelson, Glenn C. 1978. Ceramics : A Potter's Hand Book. 4th ed. New York : Holt Rinehart and Winston, 1978.
- Norton, F.H. 1956. Ceramics. for the artist Pottery. U.S.A.:Addison-Wesley Publishing. Company.
- Nworjih, Chris Anayo.1993. A study of The Origins, Characterics And Significance of The Tradition Art of Blacsmithing In Southeastern Nigiria. New York University. Phd.
- Rhodes, Daniel.1976. Pottery Form. Canada : Chilton Book Company, 1976
- Sanders,Herbert H. 1976. How to make Pottery .New York : Watson Gruptrll publication New York
- Schaefer, Stacy B.1330. Becoming A Weaver: The Woman's Path In Huichol Culture [Maxico]. University California Los Angeles PhD.
- Waiter W, Kolar.1979. Bulgarians:Art And Graft. Dialog File 1 Eric 69-92 /November 1992.

ภาคผนวก ก

แผนที่ 1

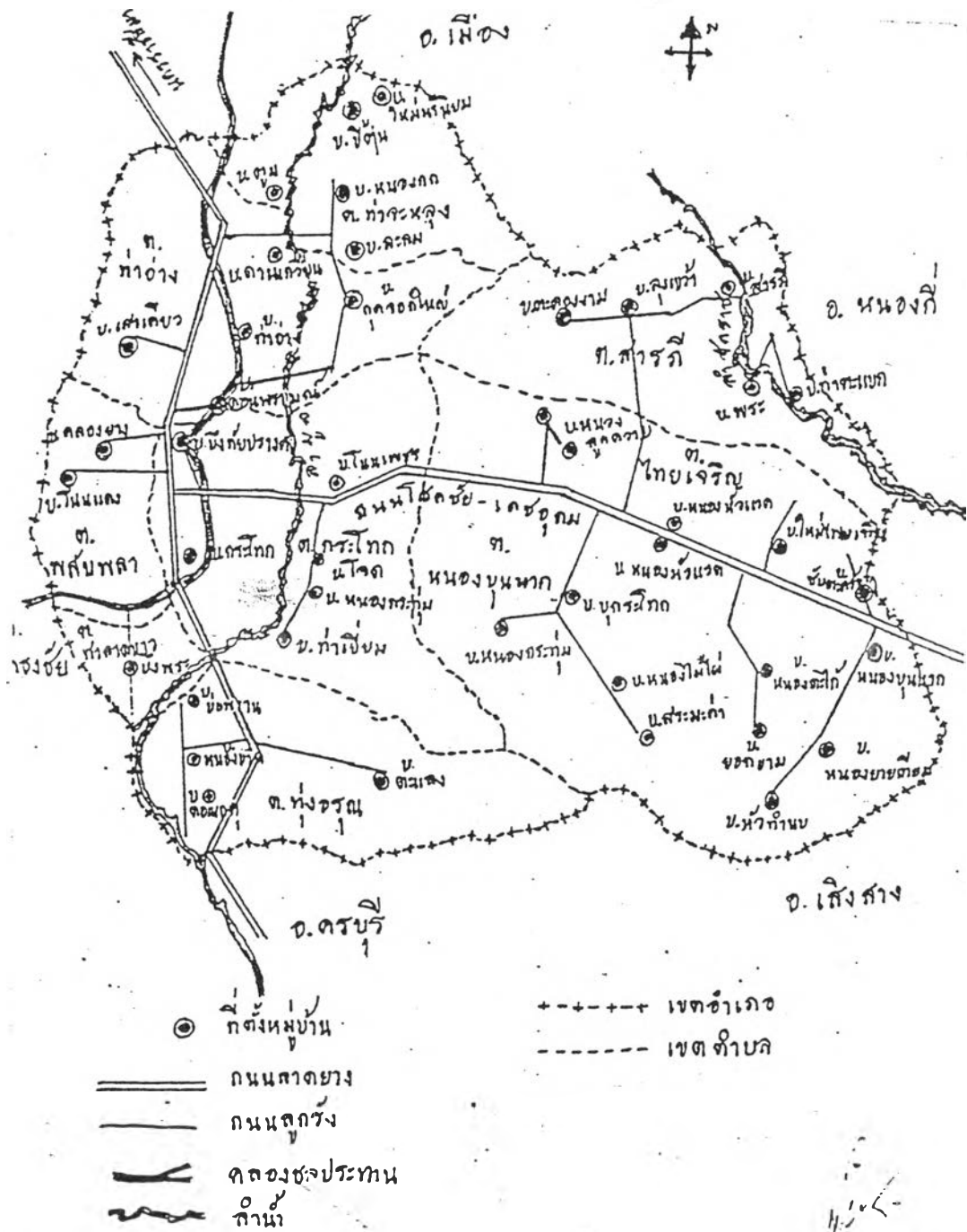
แสดงอาณาเขตจังหวัดนครราชสีมา

แผนที่จังหวัดนครราชสีมา

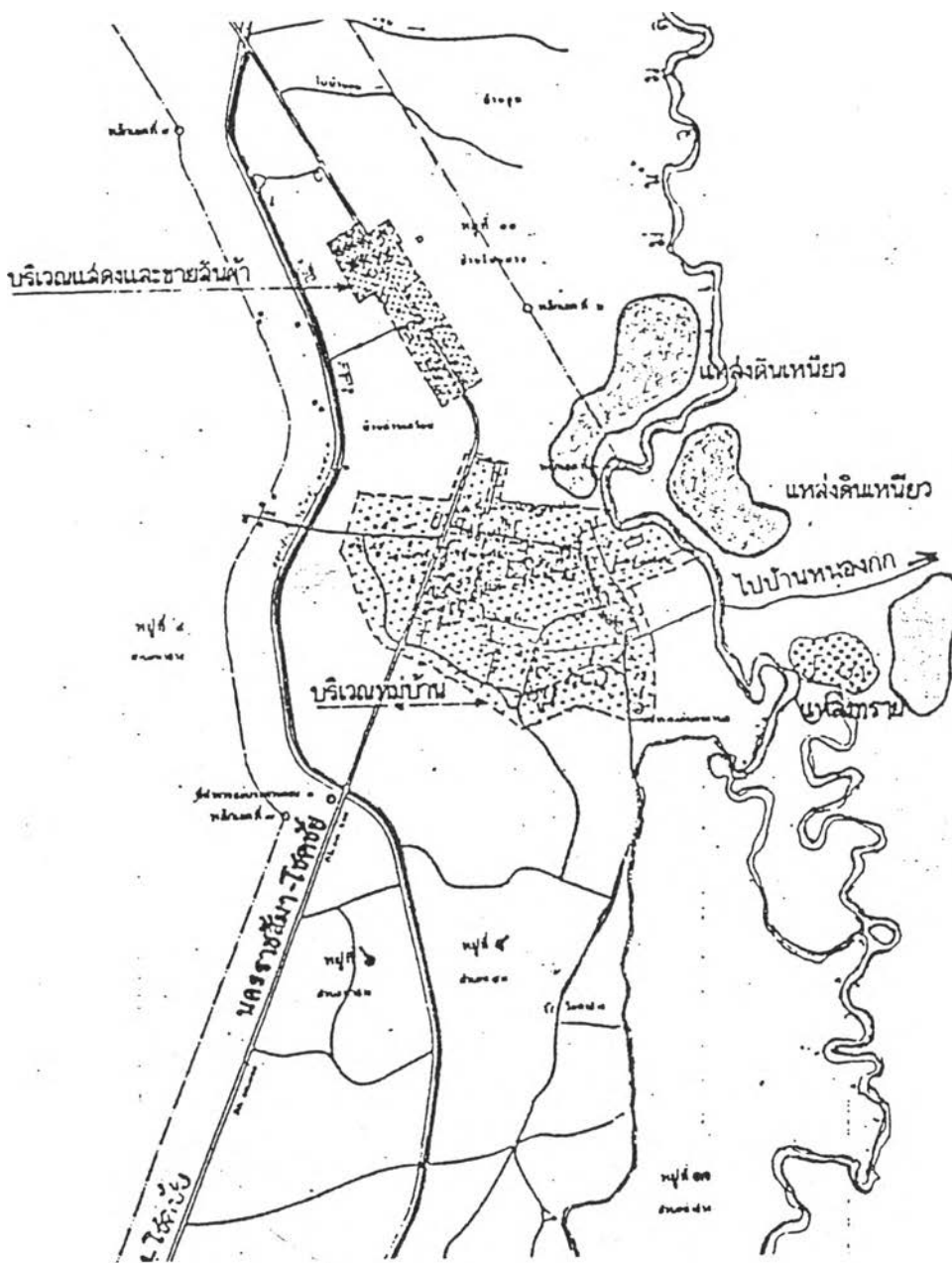
ที่มา : ประวัตินครราชสีมา

แผนที่อำเภอเมือง อำเภอไชยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา

แผนที่ 3

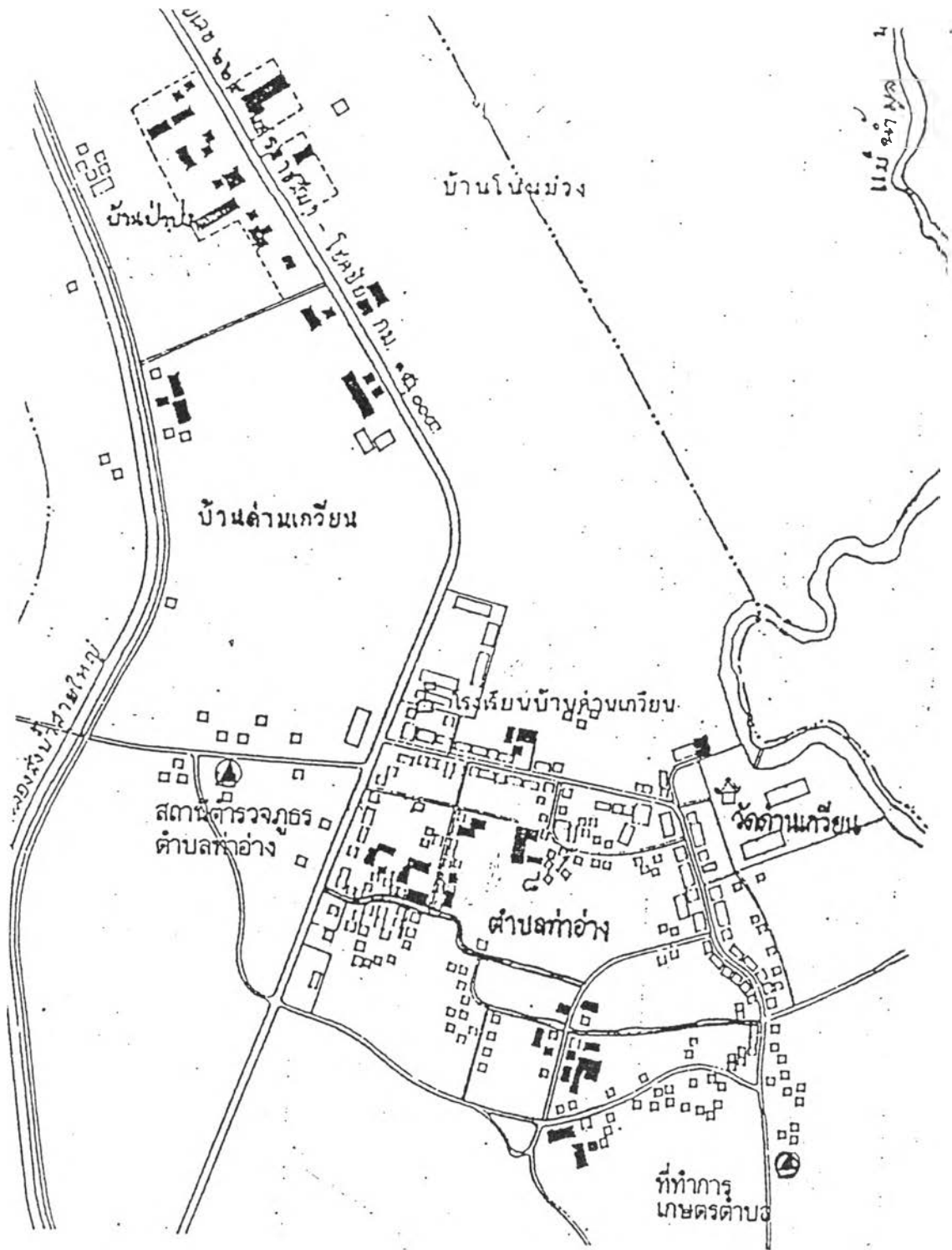
แสดงสถานที่ผลิตและจำหน่ายเครื่องปั้นดินเผาต่างเกวียน
จังหวัดนครราชสีมา

ที่มา: แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา

แผนที่ 4

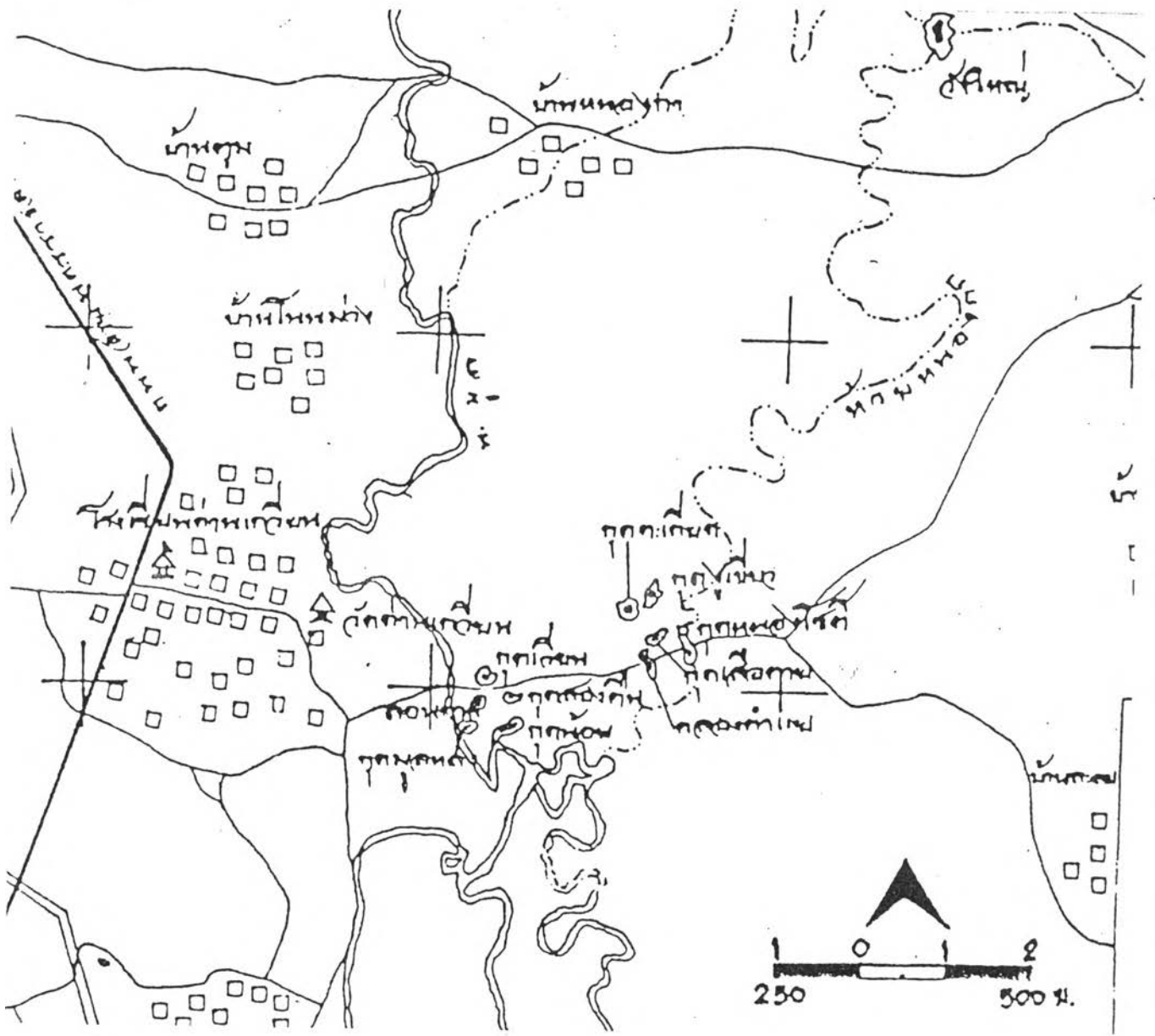
แสดงแหล่งดินที่ใช้ผลิตเครื่องปั้นดินเผา

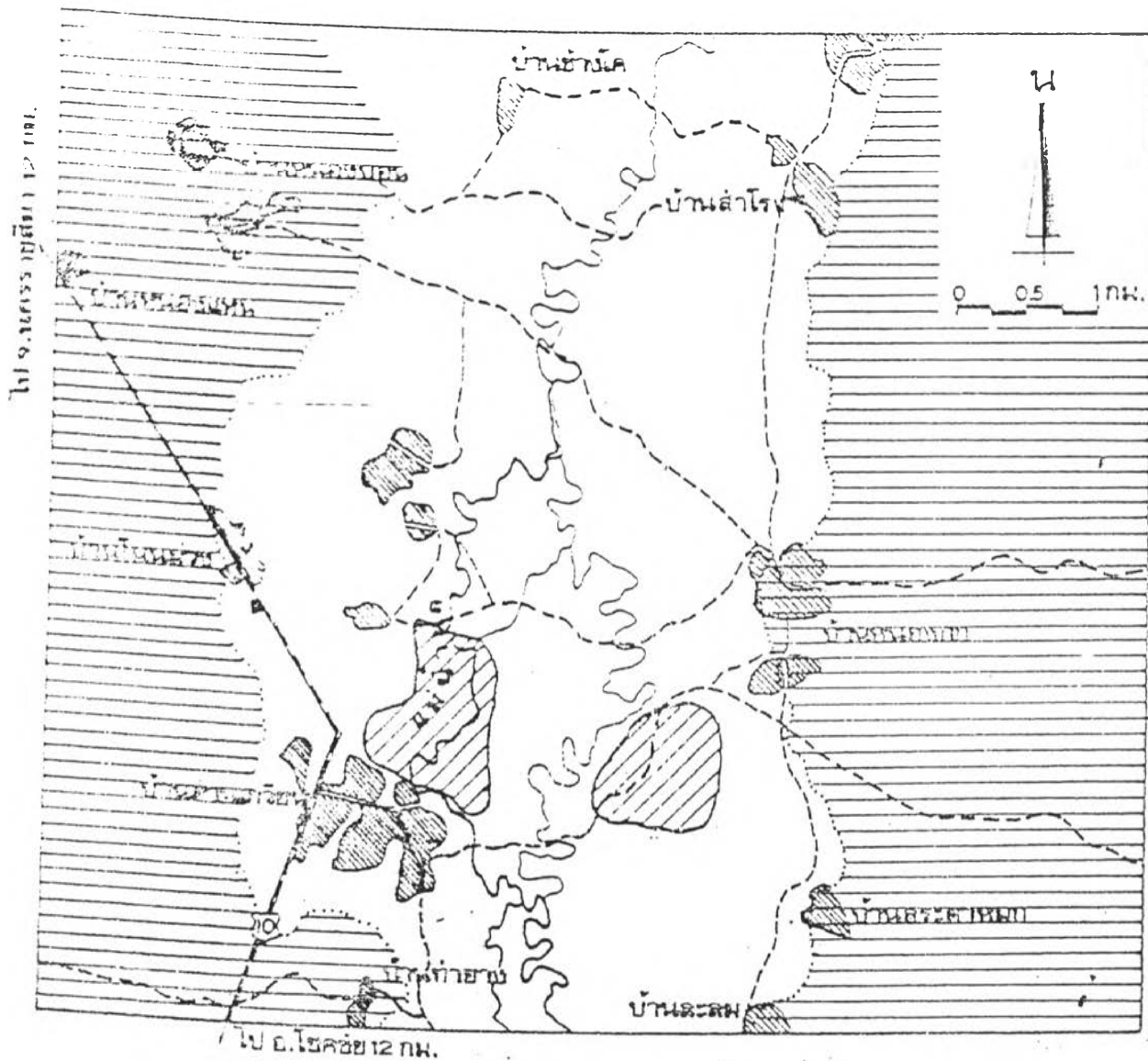

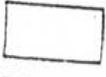

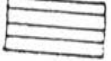

■ สถานที่ผลิตและจำหน่าย เครื่องปั้นดินเผา

ที่มา แผนหลักพัฒนาการของเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา

แผนที่แสดงพื้นที่ของชุมชนโบราณที่ขุดค้นพบในเขตตำบล...

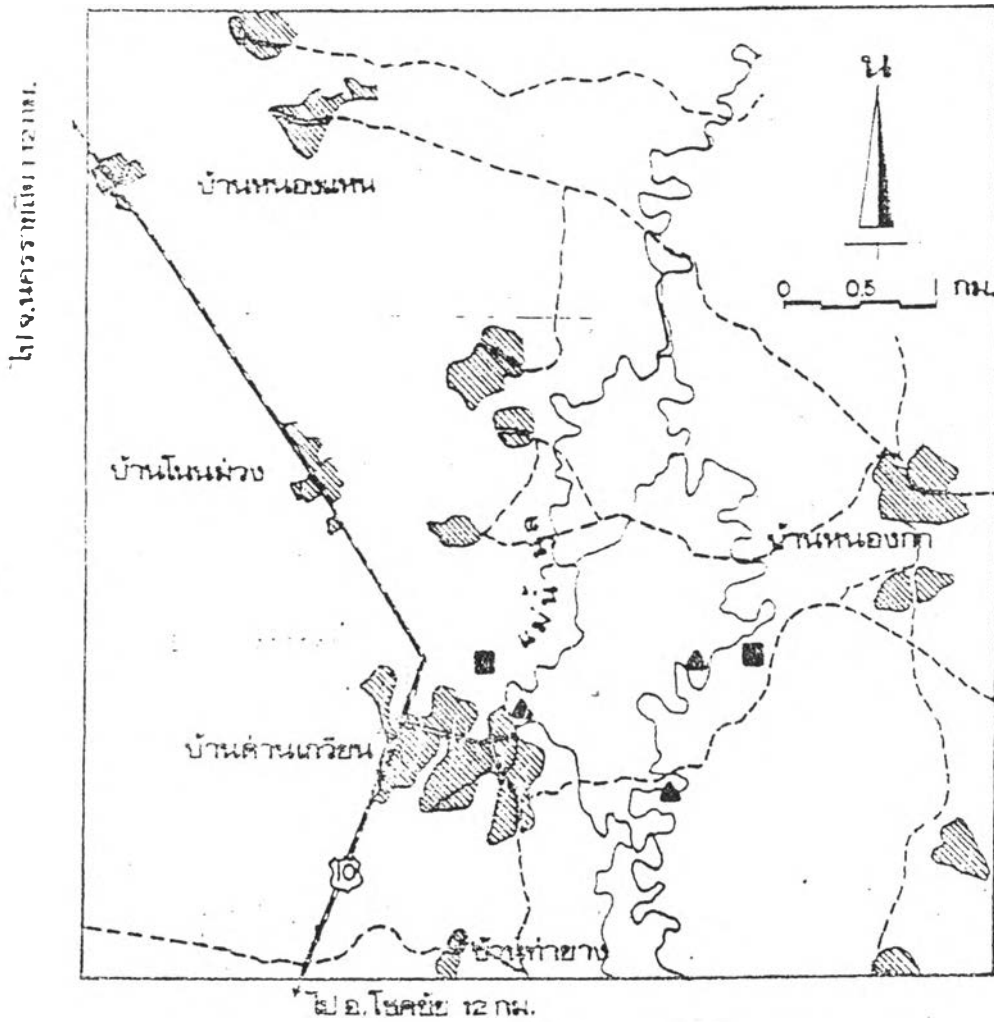

	ที่ราบลุ่มน้ำ สมัยเพิ่งล้นไป		หมู่บ้าน
	หินชุดโลกกรวด ยุคครีเตเชียส		ทางหลวง
	เส้นแบ่งขอบเขตชุดหิน		ถนนลูกรัง
	บริเวณแหล่งดิน		ทางน้ำ

ต้นฉบับจากแผนที่มาตรฐาน 1:50,000 ราว 48P/AG 21
 ผลิตโดยกรมธรณีวิทยา ๒๕๒๖ กรุงเทพมหานคร

แผนที่ 7

แสดงแหล่งดินที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน

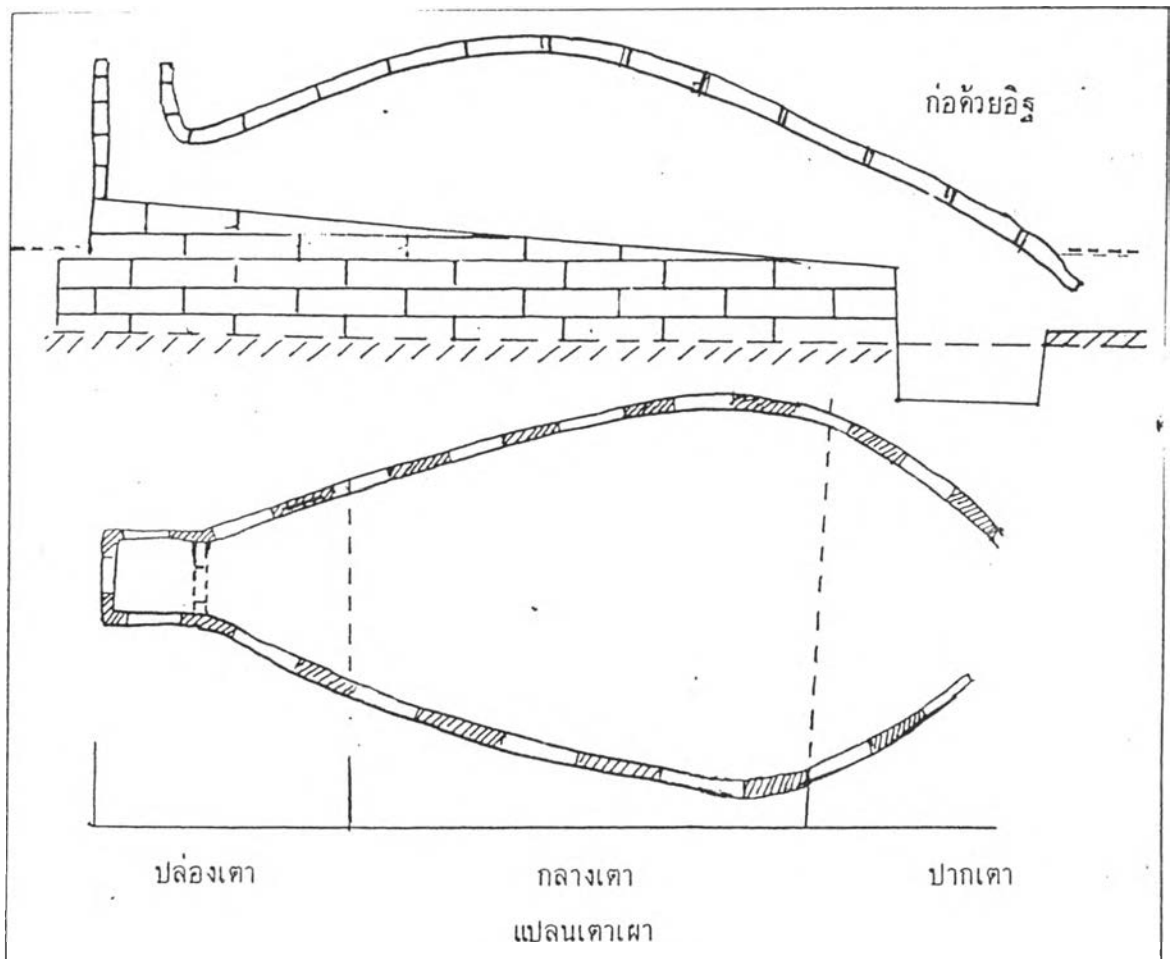
■ บริเวณที่ผลิตดินเหนียวแดง

๕ บริเวณที่ผลิตดินทราย

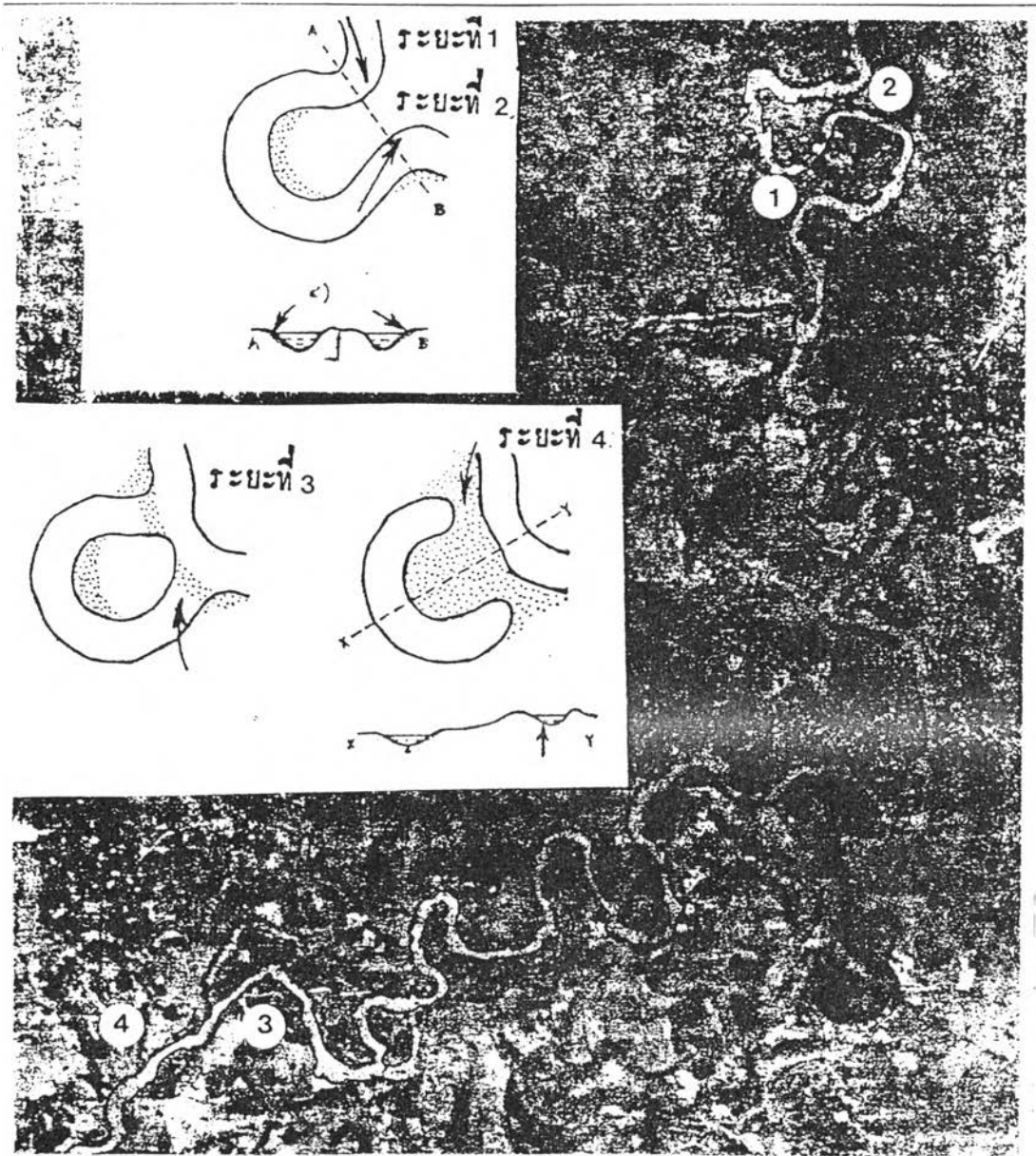
ค้นฉบับจากแผนที่มาตราส่วน 1:50,000 ระวัง 48P/AG21

ที่มา เอกสารเศรษฐกิจนิเวศวิทยา ฉบับพิเศษที่ 5 กรมทรัพยากรธรณี

แสดงภาพภายในเตาเผา

ภาพที่ 1 เตาเผาแบบปัจจุบัน

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการเกิดกุดในลำน้ำมูลบริเวณตำบลท่าอ่าง

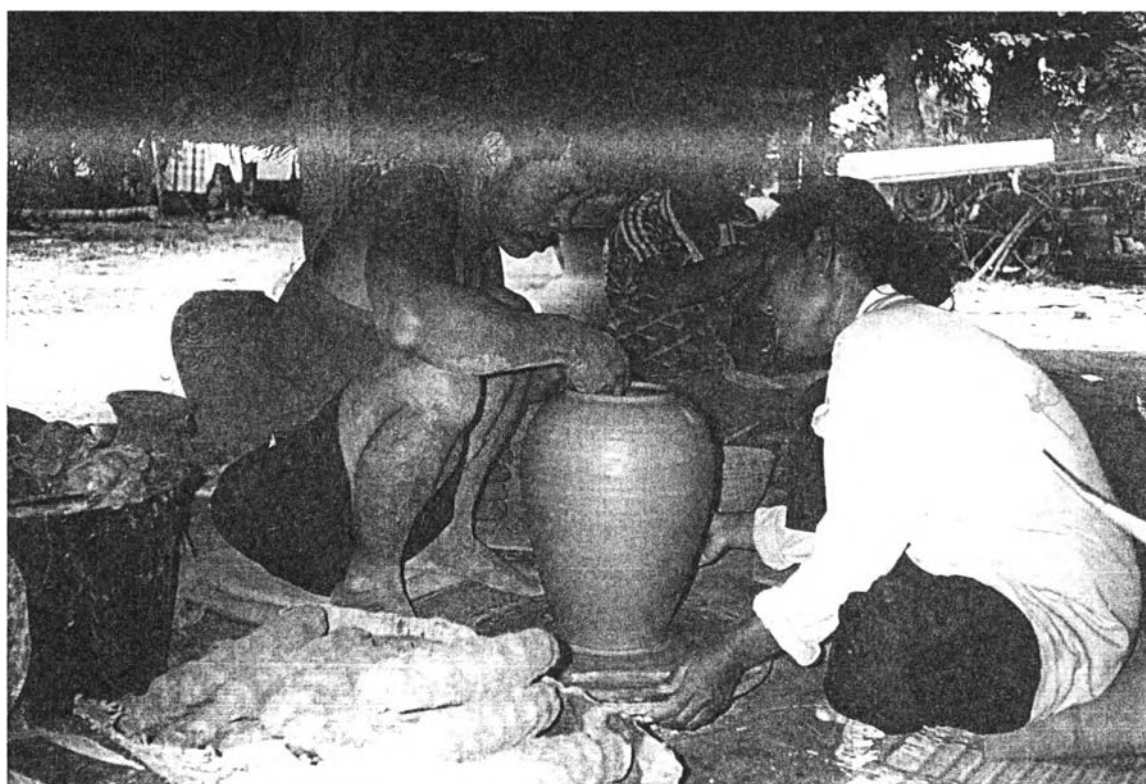
ภาพที่ 3 สภาพโรงปั้นและกองดินที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการทำเครื่องปั้น

ภาพที่ 4 แสดงภาพเครื่องนวดดิน

ภาพที่ 5 แสดงลักษณะของแป้นหมุน (พะมอน)

ภาพที่ 6 แสดงภาพการขึ้นรูปทรง
ผู้สร้างงานนายสุทร มาไทยทองหลาง
ลูกศิษย์ ภรรยา

ภาพที่ 7 สภาพเตาเผาเครื่องปั้นดินเผา

ภาพที่ 8 แสดงภาพเครื่องปั้นดินเผาที่นำออกจากเตามาวางเรียง

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

- นายอ่อน เปลี่ยนกระโทก บ้านเลขที่ 174/1 หมู่ 8 หมู่บ้านหนองขาม ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายชาญ นามกระโทก บ้านเลขที่ 181/8 หมู่ 8 หมู่บ้านใหม่หนองขาม ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายจรูญ ป่วงกระโทก บ้านเลขที่ 78 หมู่ 1 หมู่บ้านด่านเกวียน ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายสุรศักดิ์ บ่อยกระโทก บ้านเลขที่ 4 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายสำรวย บ่อยกระโทก บ้านเลขที่ 260/1 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายแมน สิงห์ทะเล บ้านเลขที่ 128 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นางสาวดวงแข บ่อยกระโทก บ้านเลขที่ 133 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายสาย แดงกระโทก บ้านเลขที่ 137 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นาง จิต ยิงทะเล บ้านเลขที่ 134 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นางประจวบ แดงกระโทก บ้านเลขที่ 213 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายเสี่ยม แก้ววิลัย บ้านเลขที่ 102 หมู่ 7 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายสมหมาย สิงห์ทะเล บ้านเลขที่ 260 หมู่ 7 บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายสุนทร มาไทยทองกลาง บ้านเลขที่ 81 หมู่ 1 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายมานิตย์ (ช่างนั่ง) ปล้ำกระโทก บ้านเลขที่ 33 หมู่ 15 หมู่บ้านด่านชัย ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายบัน บุญเนตร บ้านเลขที่ 78 หมู่ 13 หมู่บ้านป่าบง ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

- นายน้อย(ช่างสี) ปล้ำกระโทก บ้านเลขที่ 27 หมู่ 13 หมู่บ้านป่าบาง ตำบลด่านเกวียน
จังหวัดนครราชสีมา
- นายครองยุทธ ป้อมชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่ร้านสองปิ่น ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัด นครราชสีมา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน, พ.ศ. 2538
- นายจอก แดงกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 215 หมู่ 7 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายชรินทร์ เปลี่ยนกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่ร้านดินปั้น ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา
- นายไชยพร เกิดมงคล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่อำเภอแฉ่งรามิกค์ ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา
- นายดารณี ประดิษฐ์แสง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 233 หมู่ 3 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัยจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน, พ.ศ. 2538
- เดิม บวชกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 74 หมู่ 1 ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายเดิม ฉิมนอก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่ร้านชาวดิน ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายปราณี บ่อยกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 260 หมู่ 7 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชค ชัยจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายพิศ ป้อมสินทรัพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่ร้านชาวดิน ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายไพฑูรย์ งามพรชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานสุขาภิบาลด่านเกวียน ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายสุรศักดิ์ บ่อยกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 4 หมู่ 7 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- นายสร้อย เปลี่ยนกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 57 หมู่ 1 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
- สมเกียรติ แดงกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 239 หมู่ 1 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายหมี สิงห์ทะเล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 128 หมู่ 7 ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2538
- นายอยู่ เปลี่ยนกระโทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 51 หมู่ 3 ตำบลด่านเกวียน
อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538

ภาคผนวก ค

แบบบันทึกการสำรวจ

เรื่อง การศึกษากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา

แบบบันทึกการสำรวจสภาพแวดล้อมทั่วไป

1. ที่ตั้ง/อาณาเขตติดติดต่อกับ

1.1 ที่ตั้งชุมชนหมู่.....ตำบล.....อำเภอโชคชัย จังหวัด นครราชสีมา

1.2 ทิศเหนือติดต่อกับ.....

ทิศใต้ติดต่อกับ.....

ทิศตะวันออกติดต่อกับ.....

ทิศตะวันตกติดต่อกับ.....

ทิศ.....ติดต่อกับ

ทิศ.....ติดต่อกับ.....

1.3 สภาพพื้นที่ ที่ราบ ที่ลุ่ม ที่ดอน อื่นๆ.....

2. ประชากร

2.1 จำนวนประชากรในชุมชนคนหลังคาเรือน

2.2 จำนวนผู้ทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

2.2.1 หมู่บ้าน

จำนวนประชากร..... คนหลังคาเรือน

มีการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาครัวเรือน

2.2.2 หมู่บ้าน

จำนวนประชากร..... คนหลังคาเรือน

มีการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาครัวเรือน

2.2.3 หมู่บ้าน

จำนวนประชากร..... คนหลังคาเรือน

มีการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาครัวเรือน

2.2.4 หมู่บ้าน
 จำนวนประชากร คน หลังคาเรือน
 มีการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ครั้วเรือน

2.2.5 หมู่บ้าน
 จำนวนประชากร..... คน หลังคาเรือน
 มีการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ครั้วเรือน

2.2.6. หมู่บ้าน
 จำนวนประชากร คน หลังคาเรือน
 มีการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ครั้วเรือน

3. สภาพชุมชนทั่วไป

ลักษณะถนน ถนนดิน ถนนลูกรัง ถนนลาดยาง
 ถนนคอนกรีต อื่นๆ

บันทึก.....

.....

สภาพที่อยู่อาศัย อยู่รวมกลุ่ม อยู่กระจัดกระจาย
 อื่น(ระบุ).....

บันทึก.....

.....

4. สภาพการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

รวมกลุ่ม กระจัดกระจาย

อื่น(ระบุ).....

บันทึก

.....

5. แหล่งส่งเสริมการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด้านเกี่ยวในชุมชน

สมาคม (ระบุ)..... โรงเรียน(ระบุ).....

หน่วยงาน(ระบุ)..... อื่นๆ (ระบุ).....

บันทึก

.....

6. สถานที่ทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

ใช้บริเวณส่วนหนึ่งของตัวบ้าน ใช้โรงเรือนที่ต่อจากตัวบ้าน

ใช้โรงเรียนที่อยู่ในบริเวณบ้าน ใช้พื้นที่บริเวณบ้าน

ใช้โรงเรียนที่สร้างเป็นส่วนสำคัญไม่อยู่ในบริเวณบ้าน

อื่น ๆ(ระบุ)

บันทึก

7. วัตถุประสงค์

7.1 แหล่งวัตถุประสงค์

7.1.1 แหล่งดินที่ไถบ้าง.....

.....

.....

7.1.2 สภาพแหล่งดิน

.....

8. เต่าเผา

8.1 ลักษณะของเต่าที่ไ้

ลักษณะของเต่าที่ไ้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	หมายเหตุ
เต่าฟืน
เต่าน้ำมัน.....
เต่าแก๊ซ
เต่าไฟฟ้า..
อื่น ๆ

บันทึก.....

.....

.....

8.2 ขนาดของเตา

ขนาดเตา	ขนาดบรรจุ (ลูกบาศก์เมตร)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
ใหญ่	33.75 - 37.50
กลาง	24
เล็ก	6.10 - 7
อื่นๆ	

8.3 เชื้อเพลิงที่ใช้

ชนิดเชื้อเพลิง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	หมายเหตุ
ฟืน
น้ำมัน
แก๊ส
ไฟฟ้า
อื่นๆ(ระบุ).

บันทึก.....
.....

8.4 ปัญหาในการใช้เชื้อเพลิง

ขาดแคลน

ราคาแพง

คุณภาพต่ำ (ไม่ให้ความร้อนตามต้องการ)

อื่นๆ (ระบุ)

บันทึก.....
.....

9. ขั้นตอนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตามเข็มนาฬิกา
 วิธีการในการขึ้นรูป

วัตถุประสงค์ ในการผลิต	วิธีอิสระ	วิธีขด	วิธีหล่อ	วิธีดี	ใช้แป้นหมุน	ใช้พิมพ์	อื่นๆ (ระบุ)
.....
.....
.....
.....
.....

บันทึก.....

วัน ที่เดือน พ.ศ.

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การศึกษากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบลแกวียน จังหวัดนครราชสีมา
ผู้สร้างงาน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นามสกุล.....
บ้านเลขที่...../.....หมู่.....หมู่บ้านตำบลตำบลแกวียน อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา วันที่สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.25..เวลา.....น

ตอนที่ 1 ภูมิหลังทั่วไป

1. อายุ..... ปี เพศ หญิง ชาย
2. เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... นับถือศาสนา.....
3. ภูมิลำเนาเดิม
 ชุมชนตำบลแกวียน อื่น ๆ (โปรดระบุ)
4. สถานภาพครอบครัว หัวหน้าครอบครัว ลูก ลูกเขย/สะใภ้
 หลาน ญาติ ลูกจ้าง
 ผู้อาศัย อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. มีผู้อยู่ในครอบครัวจำนวน.....คน เป็นหญิง.....คน เป็นชาย.....คน
6. ท่านมีบุตรจำนวนคน ชาย.....คน หญิง.....คน
7. วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด
 ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อาชีวศึกษา ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. อาชีพหลักของท่านคือ
รายได้จากอาชีพหลักของท่าน บาท/วัน/เดือน/ปี
9. อาชีพรองของท่านคือ
รายได้จากอาชีพรองของท่านได้รับ บาท/วัน/เดือน/ปี
10. อาชีพของ บรรพบุรุษ ของท่าน
พ่อ แม่
ปู่ ย่า
ตา ยาย

11. เป็นสมาชิกกลุ่มใดในหมู่บ้าน

กลุ่มสังคม

กลุ่มอาชีพ

รางวัล หรือเกียรติที่ได้รับ ในด้านการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

ไม่มี

มี (1)

(2)

(3)

รางวัล หรือเกียรติที่ได้รับ อื่นๆ

ไม่มี

มี (1)

(2)

(3)

12. ในปัจจุบันท่านมี ญาติ พี่น้องทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด้านเกวียน

มี ไม่มี

13. ท่านมีประสบการณ์ในการทำเครื่องปั้นดินเผาด้านเกวียนมานานประมาณปี

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้สร้างงาน
เรื่อง การศึกษากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบลเกวียน

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์ในกระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบลเกวียน

1. ในปัจจุบันท่านมีหน้าที่ไม่การทำงานเครื่องปั้นดินเผาขั้นตอนใด
 - การเตรียมดิน การขึ้นรูป การปั้น
 - เผา อื่นๆ (ระบุ).....
2. ท่านฝึกการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาจาก
 - ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ
 - ได้รับการถ่ายทอดจากเพื่อนบ้าน
 - ได้รับจากการฝึกจากแหล่งประกอบการ
 - ได้จากสถาบันการศึกษา (ระดับ).....
 - อื่น (โปรดระบุ)
3. ท่านเริ่มทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาครั้งแรกคือขั้นตอนใด
 - การเตรียมดิน การขึ้นรูป การปั้น
 - เผา อื่นๆ (ระบุ)
4. ท่านสนใจทำเครื่องปั้นดินเผาเพราะ
5. ผู้ที่ทำเครื่องปั้นดินเผาคนแรกที่ท่านรู้จักคือ
6. ผู้ที่ทำเครื่องปั้นดินเผาที่ท่านเห็นว่าเก่งที่สุดคือ
7. ท่านปั้นเครื่องปั้นดินเผาเพื่อวัตถุประสงค์ใด
 - ทำไว้ใช้เอง
 - ทำขาย
 - ทำเพราะต้อง
 - อื่นๆ (ระบุ)

8. ท่านทำเครื่องปั้นดินเผาตามกี่ชิ้นประเภทใดบ้าง

ประเภท เครื่องใช้	ชนิด โอ่ง	ขนาด			ใช้สำหรับ ใส่น้ำ
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	

บันทึก

ขั้นตอนการเตรียมดิน

1. ท่านได้ดินมาโดยวิธีใด

- ดินจากที่ดินของท่านเอง ซื้อ (จาก)
- มีผู้ให้ (ไปรตระบุ)
- อื่นๆ (ไปรตระบุ)

2. ท่านเลือกดินโดยวิธีใด

- ดุสีของดิน ดูความละเอียดของเนื้อดิน
- ไม่ได้เลือก อื่น (ไปรตระบุ)

3. เรียงลำดับขั้นตอนการเตรียมดินของท่าน(1,2,3,4,5,6,7,8)
- [] ตวงดินผสม [] สับดินให้แตก
- [] คลุกเคล้าดิน [] เลือกเศษวัสดุออก
- [] หมักดิน [] เหยียบดิน
- [] นวดดิน [] อื่นๆ (โปรดระบุ)
4. ท่านใช้ดินอะไรบ้างในการทำเครื่องปั้นดินเผาท่านเกวียน
- [] ดินดำ [] ดินทราย
- [] อื่น (โปรดระบุ)
5. ส่วนผสมของดินที่ท่านใช้เป็นประจำ
- (1) ดินดำส่วน
- (2) ดินทรายส่วน
- (3) อื่น (โปรดระบุ)ส่วน
6. นอกจากดินท่านเกวียนแล้วท่านมีวัตถุดิบอื่นผสมในดินที่ท่านใช้ปั้นหรือไม่
- [] ไม่มี [] มี ได้แก่ (1)จำนวน.....
- (2)จำนวน.....
- (3)จำนวน.....
7. อัตราส่วนที่ท่านใช้ในการผสมดินได้จาก
- [] ชั่งน้ำหนัก
- [] ตวง (ระบุภาชนะที่ใช้ตวง).....
- [] ประมาณ
- [] อื่น ๆ (ระบุ)

8. อัตราส่วนของดินที่ท่านใช้ในการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาผ่านเกวียน

ที่	อัตราส่วนของดินที่			ใช้ในการปั้น
	ดินเหนียว	ดินทราย	ดิน.....	
x				
0	3	2	-	ตรง
1
2
3
4
5
6

9. ท่านใช้เครื่องมืออะไรบ้างในการเตรียมดินในการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาผ่านเกวียน

ที่	ใช้เครื่องมือ	การใช้งาน
1
2
3
4
5
6

10 การหมักดิน

10.1 มีวัตถุอื่นเป็นส่วนผสมในดินหรือไม่

[] ไม่มี [] มี เพื่อ(ระบุ)

10.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการหมักดิน

[] ถัง..... [] บ่อ.....

[] อื่น ๆ (ระบุ)

10.3 ช่วงเวลาที่ทำการหมัก

[] เช้า [] กลางวัน

[] เย็น [] อื่น ๆ (ระบุ)

10.4 เวลาที่ใช้ในการหมักจำนวนวัน

10.5 ปริมาณดินที่ใช้ในการหมักแต่ละครั้ง จำนวนดิน.....

10.6 จำนวนน้ำที่ใช้ในการหมักดิน จำนวนลิตร,ถึง

11. ท่านมีผู้ช่วยนวดดินกี่คน

ผู้ช่วยนวดดินของท่านทำหน้าที่อะไรบ้าง

12. ท่านนวดดินโดยวิธีใดบ้าง

[] เทียบดิน [] ใช้มือนวด

[] ใช้เครื่องจักร [] อื่น ๆ (ระบุ).....

13. ในปัจจุบันท่านใช้เครื่องจักรนวดดินหรือไม่

[] ไม่ใช่ [] ใช่

14. ในปัจจุบันขั้นตอนนวดดินของท่านคือ

[] ยังนวดดินเอง [] นวดดินเองบางครั้ง [] ให้ผู้อื่นนวดให้

[] ใช้เครื่องนวด [] ซื้อดินที่นวดแล้วจากผู้อื่น

[] อื่น ๆ (ระบุ)

15. ท่านทราบได้อย่างไรว่าดินที่นวดนำมาใช้ในการปั้นได้แล้ว.....

16. การนวดดินที่ใช้ในการปั้นเครื่องปั้นดินเผาแต่ละชนิด

[] เหมือนกัน [] ต่างกัน คือ

17. ดินที่นวดแล้วท่านเก็บไว้อย่างไร

[] ใส่ภาชนะอ่างดิน =อ่างยางอ่างพลาสติก

.ถังซีเมนต์ อื่น ๆ (ระบุ.....)

[] กองมีวัสดุคลุม (ระบุ.....)

- ใส่ภาชนะมีวัสดุคลุม อื่นๆ (ระบุ).....
- กองมีวัสดุคลุม (ระบุ.....)
18. นอกจากดินค่านเกวียนแล้วมีวัสดุคิบอื่นอะไรผสมบ้าง
- ไม่มี มี ได้แก่ (1).....
- (2).....
- (3).....

ขั้นตอนการปั้นรูปเครื่องปั้นดินเผาที่ค่านเกวียน

- ท่านเริ่มฝึกปั้นเครื่องปั้นดินเผาครั้งแรกเมื่ออายุ
 ปี จำไม่ได้ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ท่านรู้วิธีการทำเครื่องปั้นดินเผาที่ค่านเกวียนจากใคร
 รู้จากครอบครัว รู้จากเพื่อนบ้าน
 จำไม่ได้ อื่น ๆ (ระบุ).....
- ท่านปั้นเครื่องปั้นดินเผาเป็นโดยวิธีใดได้ก่อน
 ใช้เป็นหมุน วิธีขด วิธีแผ่น ใช้พิมพ์
 วิธีอิสระ อื่นๆ (ระบุ)
- ลูกศิษย์ของท่านคือ
 ภรรยา บุตรชาย บุตรสาว ผู้ร่วมหุ้น
 อื่น (โปรดระบุ)
- ถ้าไม่มีลูกศิษย์ท่านปั้นอย่างไร
 ปั้นเองผู้เดียวได้ เพราะ
- ปั้นไม่ได้ เพราะ
- ปั้นได้เป็นงานบางประเภท
- อื่น ๆ
- สถานที่ที่ท่านใช้ปั้นเครื่องปั้นดินเผาเป็นประจำคือ
- สถานที่ที่ท่านปั้นมีผู้อื่นปั้นด้วยกี่คน
 ไม่มี มี 2-3 คน มี 4-5 คน มี 6 คน ขึ้นไป
- งานที่ท่านถนัดในการปั้นที่สุดคือ
 ขึ้นรูปเค้าโครง ได้แก่
- ตกแต่งรายละเอียด
- อื่น ๆ(ระบุ)

9. วิธีการปั้น (ขึ้นรูป) ที่ท่านถนัดที่สุดคือ (เรียงลำดับตามความถนัด 1,2,3,4,5,6,7,8)
- ไข่แป้นหมุน วิธีอิสระ วิธีขด วิธีแผ่น
- วิธีหล่อ อื่นๆ (ระบุ)
10. รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่ท่านปั้นในปัจจุบันท่านได้มาอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1)
- เป็นรูปแบบดั้งเดิมทำต่อกันมา
- ท่านดัดแปลงจากกรุปแบบดั้งเดิม
- ท่านทำตามอย่างผู้นำในด้านการออกแบบของชุมชนด้านเกวียน
- ท่านเลียนแบบสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ
- ทำตามแบบที่ลูกค้าสั่ง
- ท่านคิดออกแบบเอง
- อื่น ๆ(ระบุ)
11. รูปแบบและรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาที่ท่านสามารถทำได้
- ประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน
- () โถงน้ำ () อ่าง () ไห
- () แจกัน () ที่รองขาตู้กับข้าว () ตะเกียง
- () ที่เขี่ยบุหรี่ () ม้านั่ง
- () อื่นๆ ระบุ
- เครื่องใช้ในการเกษตร
- () กระถางปลูกต้นไม้ () อ่างใส่อาหารสัตว์
- () อ่างเลี้ยงปลา () อ่างปลูกบัว
- () กระบะ () ปลูกต้นไม้ประดับ
- () อื่นๆ ระบุ
- ประเภทตกแต่ง เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม
- () กระเบื้องปูพื้น () กระเบื้องประดับผนัง
- () รูปปั้นประดับสวน () โคมไฟ
- () หน้ากาก () ตะเกียงหิน
- () ตุ๊กตา () เครื่องแขวนประเภทตกแต่ง
- () บ้านจำลอง () แจกันโคมไฟ
- () สัตว์ต่างๆ เช่น นกฮูก นกยูง ปลา เต่า หอย กบ วัว
ควาย ม้า
- () อื่นๆ ระบุ

[] เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย

- () สร้อย () กำไล () ต่างหู
 () เข็มขัด () สร้อยข้อมือ () พวงกุญแจ
 () ตุ๊กตา () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทของที่ระลึก

- () ตุ๊กตา () บ้านจำลอง และสิ่งจำลอง
 () แจกันดอกไม้ () ของเล่น
 () ที่คั่นหนังสือ () ที่ทับกระดาษ
 () สัตว์ต่างๆ เช่น เต่า หอย กบ วัว ควาย ม้า
 นกชุก นกยูง ปลา เต่า
 () อื่นๆ ระบุ

12. ท่านมีแบบในการปั้นหรือไม่ [] ไม่มี

[] มี ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1)

[] แบบจากผู้ว่าจ้างสั่งทำ

- () รูป () ตัวอย่าง
 () อื่นๆ ระบุ

[] แบบของช่างมีความสามารถทำได้

- () รูป () ตัวอย่าง
 () ออกแบบเองใหม่ () ออกแบบเพิ่มเติมจากรูปแบบเดิม
 () อื่นๆ ระบุ

13. วิธีการขึ้นรูป

13.1 เมื่อเริ่มขึ้นรูปท่านใช้สิ่งใดโรยรองพื้นไม้รองปั้นหรือแป้นหมุน

- [] ไม่มี [] มี ได้แก่ () ขี้เถ้า () ทวาย
 () ดินฝุ่น () อื่นๆ ระบุ

13.2 ขั้นตอนการทำแต่ละส่วนของผลิตภัณฑ์(เรียงลำดับ 1,2,3,4,5...)

- [] ส่วนฐานหรือส่วนกันของภาชนะ
 [] ส่วนตัวลำตัวหรือตัวสวนบรรจุ
 [] ส่วนปากหรือส่วนคอ
 [] ส่วนปากภาชนะหรือส่วนสุดท้ายของผลิตภัณฑ์
 [] ส่วนขอบปากภาชนะหรือ
 [] ส่วนประกอบหรือส่วนตกแต่งเพิ่ม

13.3 ท่านใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออะไรบ้างในการขึ้นรูป

- แป้นหมุน ทวี ผ้า
 เหล็กขูด เชือก หรือเอ็น อุปกรณ์สร้างลาย
 ไม้วัดขนาด มีด
 อื่นๆ (ระบุ).....

13.4 ลูกศิษย์ช่วยท่านในงานใดบ้าง

- เตรียมล้อ เตรียมแป้นหมุน
 ส่งล้อ หมุนแป้น
 ส่งเครื่องมือและอุปกรณ์ ยกงานไปเก็บหรือไปฝั่ง
 อื่นๆ(ระบุ).....

14. ท่านตกแต่งผลิตภัณฑ์ในขั้นตอนใด

วิธีการตกแต่ง	ขณะขึ้นรูป	หลังจากขึ้นรูป	ขณะดินหมาด	หลังเผา	อื่นๆ
ขูด-ขีด
กด-กลิ้ง
แกะ
ปั้นติด
ฉลุ
พิมพ์ ติดแปะ
ตีลาย
ลงสี
เคลือบ
อื่นๆ

15. ลวดลายที่ท่านใช้ในการตกแต่งผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

- ลายจุด ลายเส้น
 ลายภาพ อื่นๆ(ระบุ)

16. ท่านคิดว่างานปั้นประเภทใดปั้นยากที่สุด
17. ท่านคิดว่างานปั้นประเภทใดง่ายที่สุด
18. เครื่องมือที่ท่านใช้ปั้นเครื่องปั้นดินเผาคือ
- (1) ใช้สำหรับ
- (2) '
- (3) '
- (4) '
- (5) '
19. เครื่องมือที่ท่านคิดว่าสำคัญที่สุดในการปั้นคือ
20. การตกแต่งแบบใดที่ท่านทำพร้อมกับการขึ้นรูป
21. การตกแต่งแบบใดที่ท่านทำหลังจากขึ้นรูปเสร็จ
22. การตกแต่งแบบใดที่ท่านทำหลังจากฝั่งเครื่องปั้นแล้ว
22. ท่านได้เครื่องมือที่ใช้ตกแต่งลวดลายมาอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1)
- ได้รับจากบรรพบุรุษ ซื้อ ทำเอง
- อื่น ๆ (ระบุ)
23. ท่านใช้เครื่องมืออะไรบ้างในการตกแต่งงานเครื่องปั้นดินเผาของท่าน

ที่	เครื่องมือ	ใช้สำหรับ	หมายเหตุ
0	ลูกกลิ้ง	ใช้กลิ้งลายปากโถ่ง	
1
2
3
4
5

บันทึก

.....

24. ท่านใช้ลวดลายในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาของท่านอย่างไร

ที่	ชนิดของเครื่องปั้น	ลวดลาย	วิธีการ				
			กด	กลิ้ง	ขุด	ฉลุลาย	ติดประดับ
0	โอ่ง	ลายจุดรอบๆ		/			
1
2
3
4
5

บันทึก.....

25. ท่านได้ลวดลายในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1)

- ลวดลายดั้งเดิม ท่านดัดแปลงมาจากของเดิม
 ท่านคิดขึ้นมาใหม่ ได้แบบจากผู้สังสรรค์
 อื่น ๆ (ระบุ).....

26.. ท่านเคยคิดลวดลายขึ้นมาเองหรือไม่ เคย ไม่เคย

27.. ท่านคิดว่าการฝังเครื่องปั้นมีผลต่อการเผาอย่างไร

28.. ท่านฝังเครื่องปั้นดินเผาที่ใด

29. ท่านทราบได้อย่างไรว่าเครื่องปั้นนั้นฝังจนเหมาะที่จะเผาได้แล้ว (ตอบได้มากกว่า 1)

- นับจำนวนวันที่ฝัง คุณสมบัติของเครื่องปั้น
 ดูความชื้นของเนื้อดิน อื่น ๆ (ระบุ).....

30 เครื่องปั้นแต่ละชิ้นใช้เวลาฝังต่างกันอย่างไร

31. จำนวนวันที่ใช้ในการฝังเครื่องปั้น

- ขนาดเล็ก ใช้เวลาวัน
 ขนาดกลาง 'วัน
 ขนาดใหญ่ 'วัน
 อื่น ๆ (ระบุ) ใช้เวลาวัน

32. ท่านฝังเครื่องปั้นไว้มัใด
 ฝังกลางแจ้ง ฝังในโรงเรือน อื่นๆ (ระบุ).....
33. ท่านคิดว่าปัญหาที่สำคัญในการฝังงานของท่าน คืออะไร
 แดด ลม ฝน
 อื่น ๆ () ระบุ

ขั้นตอนการเผาเครื่องปั้นดินเผา

1. ท่านมีเตาเผาของท่านหรือไม่
 มี ไม่มี ท่านแผนงานเครื่องปั้นดินเผาที่เตาเผาของใคร
 ของครอบครัว ของญาติพี่น้อง
 ของเพื่อนบ้าน อื่น ๆ(ระบุ)
2. ท่านเผาเครื่องปั้นดินเผาโดย
 เเผาเอง มีผู้อื่นเผาให้ เผารวมกับผู้อื่น จ้างผู้อื่นเผา
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. ขั้นตอนในการเผาเครื่องปั้นดินเผาของท่าน (เรียงลำดับ 1,2,3,4,5...)
 รมไฟ (ลุ่ม)
 สุมไฟ (ใส่ไฟ)
 เร่งไฟ (ขึ้นปล่อง)
 อุดไฟ (อุดเตา)
 อื่นๆ (ระบุ)
4. การเผาผลิตภัณฑ์ของท่านเป็นการเผาแบบใด
 เเผาดำ เเผาแดง เเผาขาว อื่นๆ (ระบุ)
5. ท่านทำพิธีอะไรบ้างในการเผาเครื่องปั้นดินเผา
 ไม่มีพิธี มีพิธี.....
 ถ้ามีท่านทำพิธีในขั้นตอนใด
 ก่อนเผาเครื่องปั้นดินเผา ขณะเผาเครื่องปั้นดินเผา
 เมื่อเผาเครื่องปั้นดินเผาเสร็จแล้ว อื่น ๆ (โปรดระบุ)
6. ก่อนเผามีการอุ่นเตาหรือไม่
 ไม่มี มี เพื่อ(ระบุวิธีการ).....เวลา.....วัน
 อื่นๆ (ระบุ).....

7. ท่านล้าเสียงเครื่องปั้นดินเผาโดยวิธีใด
 ใช้คนล้าเสียง จำนวนคน.....คน
 ใช้รถ (ระบุ)
 อื่นๆ (ระบุ)
8. ขั้นตอนใดในการเผาที่ยากที่สุดสำหรับท่าน
9. ขั้นตอนใดในการเผาที่ท่านคิดว่าท่านไม่สามารถทำคนเดียวได้
10. เชื้อเพลิงที่ท่านใช้ในการเผาเครื่องปั้นดินเผาด้านကျိယ
 ฟืน ฟาง ยางรถยนต์ อื่น ๆ (ระบุ).....
11. ท่านได้เชื้อเพลิงจากที่ใด
 ซื้อจากผู้ขายประจำ จัดซื้อทั่วไป อื่น ๆ (ระบุ).....
12. ถ้าซื้อเชื้อเพลิงท่านซื้อราคา.....บาท/.....
13. ท่านมีวิธีการเลือกเชื้อเพลิง(ฟืนอย่างไร)
 ชนิดไม้ ขนาด สี อื่นๆ (ระบุ)
14. ท่านควบคุมอุณหภูมิในการเผาเครื่องปั้นดินเผาอย่างไร โดยวิธีใด
 สังเกตด้วยสายตาโดยการดูสีของผลิตภัณฑ์
 สังเกตด้วยสายตาโดยการดูสีของของผนังเตาเผา
 สังเกตด้วยสายตาโดยการดูสีของของปล่องเตาเผา
 โดยการใช้เครื่องมือวัดอุณหภูมิ(ระบุ).....
 อื่นๆ (ระบุ)
15. ท่านใช้เวลาในการเผาเครื่องปั้นทั้งหมดกี่วัน วัน
16. มีการตกแต่งหลังเผา
 ไม่มี มี คือ(ระบุวิธีการ).....
17. ปัญหาสำคัญในการเผาเครื่องปั้นดินเผาด้านကျိယคือปัญหาใด
-
-
-

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การศึกษากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด้านเกวียน
กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้รอบรู้

ตอนที่ 1 ภูมิหลังทั่วไป

1. อายุ ปี เพศ หญิง ชาย
2. เชื้อชาติ สัญชาติ นับถือศาสนา
3. สถานภาพครอบครัว
 สมรส อื่น(ระบุ)
3. ภูมิลำเนา
 ชุมชนด้านเกวียน อื่น ๆ (โปรดระบุ)
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด
 ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อาชีวศึกษา ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. ความรู้ในการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา
 ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ ฝึกจากช่างปั้นในท้องถิ่น
 จากสถาบันการศึกษาระดับ (ระบุ)
- อื่น ๆ (ระบุ)
6. ท่านเกี่ยวข้องในการทำเครื่องปั้นดินเผาในด้านใด
 การศึกษา ผู้ประกอบการค้าเครื่องปั้นดินเผา
 เป็นผู้นำท้องถิ่นในชุมชนด้านเกวียน
 ผู้ประกอบการจัดการกิจการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา
 ผู้สร้างงาน (ช่าง) ในด้าน (.. ออกแบบ ..ปั้น ..เผา ..อื่น ๆระบุ.....)
 อื่น ๆ (ระบุ).....
7. เป็นสมาชิกกลุ่มใด
กลุ่มสังคม (เช่น).....
กลุ่มอาชีพ

รางวัล หรือเกียรติที่ได้รับ

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์การศึกษากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน

1. ท่านคิดว่าอะไรคือเอกลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน [1,2,3,4,5]

☐ เนื้อดินเผา	☐ สีดินเผา	☐ รูปแบบ
☐ ฝีมือช่างที่ประณีต	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	
2. เรียงลำดับความสำคัญลักษณะเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนในปัจจุบันตามความคิดเห็นของท่าน [1,2,3,4,5]

☐ คุณสมบัติของดิน	☐ รูปแบบ	☐ ฝีมือช่าง
☐ ความต้องการในการใช้สอย	☐ อื่น ๆ (ระบุ)	
3. ท่านคิดว่าเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนได้รับความนิยมในระดับใด

☐ มากที่สุด	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
☐ อื่น ๆ (ระบุ)		
4. ท่านคิดว่าเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนได้รับความนิยมเพราะเหตุใด (เลือกได้มากกว่า 1)

☐ คุณสมบัติของดิน	☐ รูปแบบ	☐ ฝีมือช่าง
☐ ความจำเป็นในการใช้สอย	☐ อื่น ๆ (ระบุ)	
5. ท่านคิดว่าเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนต่างกับเครื่องปั้นดินเผาที่อื่นในด้านใด (เลือกได้มากกว่า 1)

☐ คุณสมบัติของดิน	☐ ฝีมือช่าง	☐ รูปแบบ
☐ ขั้นตอนการผลิต	☐ การนำไปใช้สอย	
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....		
6. การทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนทำในกรณีใด

☐ ทำไว้ใช้เอง	☐ ทำขาย	☐ ทำเพราะประเพณีและความเชื่อ
☐ อื่น ๆ (ระบุ)		

7. ท่านคิดว่าเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนในปัจจุบันมีความเหมาะสมใช้สอยในลักษณะใด

ที่	เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1	ภาชนะใส่น้ำดื่ม
2	ภาชนะหุงต้ม
3	ภาชนะใส่อาหารหมักดอง
4	อุปกรณ์ใช้ในการทำพิธี
5	เครื่องประดับในเรือน
6	เครื่องประดับบริเวณบ้าน
7	เครื่องตกแต่งบริเวณ และตัวอาคาร
8	ประติมากรรมตกแต่งผนัง อาคาร
9	กระเบื้องตกแต่งผนังอาคาร
10	อ่าง และกระถางใส่ต้นไม้
11	อื่นๆ (ระบุ)

8. เรียงลำดับขั้นตอนการเตรียมดินในกระบวนการทำเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนในปัจจุบัน (1,2,3,4,5)

- ตวงดินผสม สับดินให้แตก กลูกเคล้าดิน
- เลือกเศษวัสดุออก หมักดิน
- นวดดิน โดยการเหยียบดิน ... มือนวด
...ใช้เครื่องจักร ... อื่นๆ (โปรดระบุ)
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. นอกจากดินด่านเกวียนแล้วมีวัตถุดิบอื่นผสมในการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนหรือไม่

- ไม่มี มี ได้แก่

10. สัดส่วนที่ใช้ในการผสมดินทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนใช้วิธีใด

- ชั่งน้ำหนัก ตวง (ระบุภาชนะที่ใช้ตวง).....
- ประมาณ อื่น ๆ (ระบุ)

11. กระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด้านเกวียนใช้วิธีการใดในการขึ้นรูปและตกแต่ง

11.1 การขึ้นรูป

ที่	วิธีการในการขึ้นรูป	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1	วิธีอิสระ
2	วิธีขด
3	วิธีหล่อ
4	วิธีตี
5	ใช้แป้นหมุน
6	อื่นๆ (ระบุ)

11.2 การตกแต่ง

ที่	วิธีการตกแต่ง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1	ขูดขีด
2	แกะลาย
3	ปั้นแปะ
4	ฉลุ
5	พิมพ์-ติดแปะ
6	ลายสำเร็จ
7	เคลือบ
8	แต่งสีหลังเผา
9	อื่นๆ (ระบุ)

12. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนในปัจจุบัน
- 12.1 ที่จำหน่ายได้มากที่สุดคือ.....
- 12.2 เป็นที่นิยมมากที่สุดคือ
- 12.3 ใช้เวลาในการผลิตมากที่สุดคือ
- 12.4 มีการลงทุนสูงที่สุด.....
13. การสร้างรูปแบบงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนในปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1)
- เป็นรูปแบบดั้งเดิมทำต่อกันมา
- ดัดแปลงจากกรูแบบดั้งเดิม
- เลียนแบบสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ
- ทำตามแบบที่ลูกค้าสั่ง
- ช่างคิดออกแบบใหม่ๆเอง
- ทำตามอย่างผู้นำในด้านการออกแบบของชุมชนด่านเกวียน
- อื่น ๆ (ระบุ).....
14. งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนในปัจจุบันมีความสำคัญในด้านใด

ที่	ความสำคัญ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1	ใช้สอยในชีวิตประจำวัน
2	รายได้ของประชากรในท้องถิ่น
3	ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
4	หัตถกรรมสินค้าส่งออก
5	อื่น ๆ (ระบุ)

15. ท่านคิดว่าการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาผ่านเกวียนในปัจจุบันมีประเภทใดมากที่สุด

ที่	เครื่องปั้นดินเผาผ่านเกวียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1	เครื่องใช้ในครัวเรือน
2	เครื่องใช้ในการเกษตร..
3	ของที่ระลึก
4	อุปกรณ์ใช้ในการทำพิธี
5	เครื่องประดับในเรือน
6	เครื่องประดับบริเวณบ้าน
7	เครื่องตกแต่งบริเวณ และตัวอาคาร
8	ประติมากรรมตกแต่งผนังอาคาร
9	กระเบื้องตกแต่งผนังอาคาร
10	ของเล่น
11	อื่นๆ

16. ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา
ดังนี้

(1) วัตถุประสงค์ในการผลิต

.....

(2) วัสดุและวัตถุดิบ

(3) ขั้นตอนการผลิต

การเตรียมดิน.....

.....

การขึ้นรูป

.....

การเผา

(4) รูปแบบและรูปทรง

.....

แบบบันทึกการสังเกต

เรื่อง การศึกษากระบวนการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบลแกวียน จังหวัดนครราชสีมา
กลุ่มผู้สร้างงาน

 การสังเกตกลุ่มผู้สร้างงานชื่อ.....ชื่อสกุล
 ที่อยู่บ้านเลขที่ /..... หมู่ที่ หมู่บ้าน.....ตำบลด้านแกวียน
 อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 25.....

แบบบันทึกการสังเกตสภาพการทำงานทั่วไป

1. สถานที่ทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

☐ ใช้บริเวณส่วนหนึ่งของตัวบ้าน	☐ ใช้โรงเรียนที่ต่อจากตัวบ้าน
☐ ใช้พื้นที่บริเวณบ้าน	☐ ใช้โรงเรียนบริเวณบ้าน
☐ ใช้โรงเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย	
☐ อื่นๆ(ระบุ)	

บันทึก.....

2. สภาพบริเวณสถานที่ทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

2.1 จำนวนโรงเรียน.....หลัง ขนาด กว้าง..... เมตร ยาว.....เมตร สูง.....เมตร

2.1.1 ลักษณะโรงเรียน

2.1.1.1 สภาพโรงเรียนทั่วไป(บันทึก)

.....

ชนิดหลังคา () หญ้าคา เหตุผล

() จาก เหตุผล

() สังกะสี เหตุผล.....

() กระเบื้อง เหตุผล.....

() อื่นๆ (ระบุ)

เหตุผล.....

บันทึก

.....

- ชนิดผนัง () หนาๆ เหตุผล
- () จาก เหตุผล
- () สังกะสี เหตุผล
- () กระเบื้อง เหตุผล
- () คอนกรีต เหตุผล
- () อื่นๆ (ระบุ)
- เหตุผล

บันทึก

ลักษณะพื้น

- () พื้นดินโดยทั่วไป เหตุผล
- () พื้นดินโรยทราย เหตุผล
- () พื้นคอนกรีต เหตุผล
- () อื่นๆ (ระบุ)เหตุผล

บันทึก

2.1.2 สภาพภายในโรงเรือน

- () มีแป้นหมุนขึ้นรูปจำนวน.....ตัว
- () มีแป้นหมุนใช้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จำนวน.....ตัว
- () มีแม่พิมพ์ใช้ในการขึ้นรูป.....จำนวน.....
- () มีแม่พิมพ์ใช้เพื่อการตกแต่ง.....จำนวน.....
- () มีแผ่นรองเพื่อใช้ในการขึ้นรูป.....จำนวน.....
- () มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บดินที่เตรียมใช้ในการขึ้นรูปได้แก่
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- () มีที่เก็บเครื่องมือ.....
- () สิ่งอำนวยความสะดวก
- () ที่ดื่ม น้ำ () ที่ทานอาหาร () ที่พักผ่อน

- () ที่ฝั่งงานปั้นที่กำลังขึ้นรูป(บันทึก)
-
- () ที่ฝั่งงานปั้นที่ขึ้นรูปสำเร็จแล้ว(บันทึก)
-

3. การเก็บดิน(วัตถุคืบ)

3.1 บริเวณและสภาพการเก็บดิน

บริเวณที่เก็บดินไกลจากโรงเรือน ระยะห่างประมาณเมตร

- [] กองไว้กลางแจ้ง เพื่อ
- [] กองไว้กลางแจ้งแต่มีวัสดุคลุม เพื่อ
- [] กองไว้ในโรงเรือน เพื่อ
- [] กองไว้ในโรงเรือนและมีวัสดุคลุมได้แก่.....
- เพื่อ
- [] อื่นๆ(ระบุ)เพื่อ.....
- (บันทึก)
-

3.2 ลักษณะการเก็บ ดิน

- [] แยกชนิด (บันทึก)
- [] กองรวมกัน (บันทึก)
- [] อื่นๆ (บันทึก)

3.3 มีเครื่องจักรใช้สำหรับบรวกดินจำนวน.....เครื่อง

ลักษณะเครื่อง ชนิดเครื่อง (บันทึก)

ชนิดเชื้อเพลิง () น้ำมันเบนซิน

() น้ำมันดีเซล

() ไฟฟ้า

() อื่นๆ (ระบุ)

3.4 มีบ่อหมักดินจำนวน บ่อ

บริเวณที่บ่อหมักดินไกลจากโรงเรือน ระยะห่างประมาณเมตร

ขนาด กว้างเมตร ยาว.....เมตร

ชนิดของบ่อ () บ่อดิน () บ่อซีเมนต์

() อื่นๆ (ระบุ)

4. จำนวนเตา..... เต่า

ลักษณะเตา () เต่าอุโมงค์ ... ลมร้อนขึ้น ... ลมร้อนลง

- () เดกชุด
 () อื่นๆ (ระบุ)
- ขนาดเตา () ใหญ่ 52.50 ลูกบาศก์เมตร
 () กลาง 24 ลูกบาศก์เมตร
 () เล็ก 7 ลูกบาศก์เมตร
 () อื่นๆ (ระบุ).....
- การใช้เตา () ใช้เฉพาะกิจการของตนเอง
 () ผู้อื่นใช้ด้วยบางครั้ง
 () ใช้ร่วมกันในกลุ่ม (ระบุกลุ่ม).....
 () อื่นๆ (ระบุ).....
5. บริเวณและสภาพการเก็บเชื้อเพลิง
- 5.1 เชื้อเพลิงที่ใช้
- [] ฟืน [] น้ำมัน(ชนิด)
 [] แก๊ส [] อื่นๆ (ระบุ)
- 5.2 บริเวณและสภาพการเก็บเชื้อเพลิง
- [] กองไว้กลางแจ้ง เพื่อ
- [] กองไว้กลางแจ้งแต่มีวัสดุคลุม เพื่อ
- [] กองไว้ในที่มีหลังคา เพื่อ
- [] กองไว้ในโรงเรือน เพื่อ
- 5.3 ลักษณะการเก็บ เชื้อเพลิง(ระบุ)
- [] แยกชนิด (ระบุ)
- [] แยกประเภท (ระบุ)
- [] แยกขนาด (ระบุ)
- [] อื่นๆ(ระบุ)
6. บริเวณที่เก็บผลิตภัณฑ์ขึ้นรูปแล้วและเตรียมตกแต่ง(บันทึก)
7. บริเวณที่เก็บผลิตภัณฑ์เผาสำเร็จรูปแล้ว(บันทึก)
8. บริเวณที่เก็บผลิตภัณฑ์ซึ่งเสียหายหลังเผา(บันทึก)
9. ผลิตภัณฑ์ที่กำลังทำการจัดจำหน่ายอย่างไร
- [] มีผู้สั่งทำ [] นำไปเสนอขายกับผู้ประกอบการขาย
 [] จัดจำหน่ายที่หน้าร้านของตนเอง [] อื่นๆ(ระบุ)
- (บันทึก)
-

10. กิจกรรมอื่นๆ ซึ่งทำในบริเวณสถานที่ทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา คือ
- ทอผ้า งานจักสาน ประกอบอาหาร
- รับประทานอาหาร ส้มสวรรค์ เลี้ยงเด็ก
- อื่นๆ (ระบุ)
- (บันทึก)
11. วัตถุประสงค์
- 11.1 แหล่งวัตถุประสงค์(ดิน)
- 11.1.1 แหล่งดินที่ไต่บั้ง.....
-
- 11.1.2 สภาพแหล่งดิน
- 11.1.3 ลักษณะดิน
- 11.1.4 ใช้ดินกี่ชนิด
- (1)
- (2)
- (3)
- 11.1.5 การขนย้าย.....
- 11.1.6 การขุดดิน ใช้แรงงานคน ใช้รถขุด/ตัก
- อื่นๆ (ระบุ)
- 11.1.7 การขนย้าย
- ใช้แรงงานคน(ระบุวิธีการ).....
- ใช้พาหนะสัตว์(ระบุ)
- ใช้ยานพาหนะรถ [ระบุ].....
- อื่นๆ (ระบุ)
- 11.2 ดินที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผาได้มาโดยวิธีใด
- ได้จากที่ดินในครอบครองของตนเองที่(ระบุ)
- ซื้อจากราคา.....บาท/จำนวน
- () มีผู้เสนอขายแต่ละครั้ง () สั่งให้จัดหาแต่ละครั้ง
- () ซื้อเจ้าประจำ () ซื้อผู้ขายทั่วไป
- () อื่นๆ (ระบุ).....
- จัดหาเองโดยวิธี..... ได้จากที่
-
- มีผู้ให้(ระบุ).....บริเวณ

อื่นๆ (ระบุ)
 บ้านที่ก

11.3 ปัญหาในการใช้ดิน

ขาดแคลน ราคาแพง
 อื่นๆ(ระบุ).....

11.4 วัตถุประสงค์อื่นๆ
 บ้านที่ก

12 เชื้อเพลิงที่ใช้ ฟืน น้ำมัน แก๊ซ ไฟฟ้า
 อื่นๆ(ระบุ)
 บ้านที่ก

เชื้อเพลิงที่ใช้ได้จาก

ซื้อจาก.....ราคา.....บาท/.....
 จัดหาเองโดยวิธี.....ได้จากที่.....
 มีผู้ให้(ระบุ).....
 อื่นๆ (ระบุ)
 บ้านที่ก.....

13. ปัญหาการใช้เชื้อเพลิง

ขาดแคลน ราคาแพง
 อื่นๆ (ระบุ).....
 บ้านที่ก

14. งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่กำลังทำ

ที่	ประเภท	ชนิดที่ทำ	ขนาด(cm)	ใช้สำหรับ
0	เครื่องใช้	โอ่ง	80	ใส่น้ำ
1
2
3
4
5

15. งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่ทำสำเร็จรูปแล้ว

ที่	ประเภท	ชนิดที่ทำ	ขนาด(cm)	ใช้สำหรับ
0	เครื่องใช้	โอ่ง	80	ใส่น้ำ
1
2
3
4
5

ภาพงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่ทำสำเร็จรูปแล้ว

แบบบันทึกการสังเกตกระบวนการทำงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาผ่านกระบวนการเตรียมดิน

1. ดินที่ได้จากแหล่งดินที่ใดบ้าง

 สภาพแหล่งดิน
 ลักษณะดิน
 ใช้อินทรีย์ชนิด ได้แก่ (1)
 (2)
 (3)
2. การขนย้าย
 การขุดดิน ใช้แรงงานคน ใช้รถขุด/ตัก
 อื่นๆ (ระบุ)
 ลักษณะของดินที่ขุดมาแล้ว
 ลักษณะเนื้อดิน แข็ง ร่วน นุ่ม เป็นโคลน
 อื่นๆ (ระบุ)
 ลักษณะสีของดิน ดำ แดง นวล
 อื่นๆ (ระบุ)
 บันทึก.....

3. วิธีการขนย้าย
 ใช้แรงงานคน (ระบุวิธีการ).....
 ใช้พาหนะสัตว์(ระบุ).....
 ใช้ยานพาหนะรถ [ระบุ]
 อื่นๆ (ระบุ)
4. การเก็บรักษาดิน
 เก็บในโรงเรือน กองไว้กลางแจ้ง
 กองไว้กลางแจ้งแต่มีวัสดุคลุม อื่นๆ (ระบุ)
5. เมื่อได้ดินมาครั้งแรกทำอย่างไร
 กองไว้กลางแจ้งเพื่อ
 กองไว้กลางแจ้งแต่มีวัสดุคลุมเพื่อ.....
 กองไว้ในที่มีหลังคาเพื่อ.....
 กองไว้ในที่มีหลังคาและมีวัสดุคลุมเพื่อ

- กองไว้ในโรงเรือนที่ใช้ในการทำหัตถกรรมเพื่อ
- อื่นๆ (ระบุ)
6. เมื่อได้ดินมาครั้งแรกมีการรดน้ำหรือไม่
 ไม่มี มี เพื่อ (ระบุ)
7. เมื่อได้ดินมาครั้งแรกมีการฝังแดดหรือไม่
 ไม่มี มี เพื่อ(ระบุ).....
8. เมื่อได้ดินมาครั้งแรกมีการสับดินหรือย่อยดินหรือไม่
 ไม่มี มี เพื่อ(ระบุ)
9. เมื่อได้ดินมาครั้งแรกมีการใช้เครื่องจักรบดดินหรือไม่
 ไม่มี มี เพื่อ
10. มีการนำผสมกับดินประเภทอื่นหรือไม่
 ไม่มี มี ได้แก่ (1).....เพื่อ.....
(2).....เพื่อ.....
(3).....เพื่อ.....
11. การนำดินมาใช้
 แบ่งใช้จำนวนต่อวัน(ระบุจำนวน)
- แบ่งใช้เป็นจำนวนมากเพื่อใช้ได้หลายๆ ครั้ง(ระบุจำนวน).....
- นำไปใช้หมดในครั้งเดียว(ระบุจำนวน).....
- อื่นๆ (ระบุ).....
12. การเลือกเศษวัสดุออก
12.1 วิธีการ เลือกเศษวัสดุออก.....
- 12.2 เครื่องมือเลือกเศษวัสดุออก.....
- 12.3 เศษวัสดุที่เลือกออกมีอะไรบ้าง
13. การเตรียมดิน
13.1 วัตถุประสงค์ที่ใช้ผสมมีอะไร
-
- 13.2 สัดส่วนที่ใช้ในการผสมดินทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาด้านเกวียน
(1) ดินจำนวน.....
- (2) ดินจำนวน.....
- (3) ดินจำนวน.....
- (4) อื่นๆ(ระบุชนิดและจำนวน).....

- 13.3 เครื่องมือตวง.....
- ชั่งน้ำหนัก ตวง (ระบุภาชนะที่ใช้ตวง)
- ประมาณ อื่นๆ (ระบุ)
- 13.4 การลับดินให้แตก
- วิธีการลับดิน
- เครื่องมือลับดิน
- 13.5 การคลุกเคล้าดิน
- 13.5.1 วิธีการคลุกเคล้าดิน
- 13.5.2 เครื่องมือคลุกเคล้าดิน
- 13.6 การหมักดิน
- 13.6.1 วิธีการ หมักดิน
- จำนวนน้ำที่ใช้.....
- มีวัตถุอื่นผสมหรือไม่ ไม่มี
- มี เพื่อ(ระบุ)
- 13.6.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการหมักดิน
- ถัง.....
- บ่อ.....
- อื่น ๆ (ระบุ)
- 13.6.3 สถานที่
- 13.6.4 เวลาที่ใช้ในการหมักจำนวนวัน
- ช่วงเวลาที่ทำหมัก
- เช้า กลางวัน เย็น
-
- อื่น ๆ (ระบุ)
- 13.6.5 ปริมาณการหมักแต่ละครั้ง
- 13.7 การเหยียบดิน
- 13.7.1 วิธีการเหยียบดิน.....
- 13.7.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเหยียบดิน.....
- 13.7.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเหยียบดิน.....
- 13.7.4 อื่น ๆ (ระบุ).....
- บันทึก
-

13.8 การนวดดิน

- วิธีการนวดดิน
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการนวดดิน
- เครื่องมือที่ใช้ในการนวดดิน
- สถานที่ในการนวดดิน
- เวลาที่ใช้ในการนวดดิน
- ปริมาณในการนวดดินแต่ละครั้ง
- จำนวนเครื่องจักรเครื่อง ข้างประจำเครื่องคือ
- จำนวนข้างประจำเครื่อง.....
- อื่นๆ (ระบุ)
- บันทึก
-

13.9 นอกจากดินค่านเกวียนแล้วมีวัตถุใดอื่นอะไรสมบ้าง

- ไม่มี
- มี ได้แก่ (1).....เพื่อ.....
- (2).....เพื่อ.....
- (3).....เพื่อ.....
- (4).....เพื่อ.....
- (6).....เพื่อ.....

การขึ้นรูป

14. การสังเกตการขึ้นรูป

14.1 วัตถุประสงค์ในการผลิตชิ้นงาน.....

เพื่อ

ขนาดกว้าง.....เซนติเมตร สูง.....เซนติเมตร

14.2 การขึ้นรูป

14.2.1 วิธีการขึ้นรูป

- วิธีอิสระ วิธีบังคับ วิธีทำแผ่น วิธีหล่อ
- วิธีดี วิธีพิมพ์ ใช้แป้นหมุน อื่นๆ(ระบุ).....

บันทึก

.....

14.2.2 รูปแบบและรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาที่ทำ

[] ประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน

- () โอ่งน้ำ () อ่าง () ไห
 () แจกัน () ที่รองขาตู้กับข้าว () ตะเกียง
 () ที่เขียนบุหรี () ม้านั่ง
 () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทภาชนะใส่อาหาร

- () จาน () ชาม () ชามแปล () ถ้วย
 () ถ้วยกาแฟ () เหยือก () กาน้ำ () หม้อ
 () อื่นๆ ระบุ

[] เครื่องใช้ในการเกษตร

- () กระถางปลูกต้นไม้ () อ่างใส่อาหารสัตว์
 () อ่างเลี้ยงปลา () อ่างปลูกบัว
 () กระบะ () ปลูกต้นไม้ประดับ
 () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทตกแต่ง เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม

- () กระเบื้องปูพื้น () กระเบื้องประดับผนัง
 () รูปปั้นประดับสวน () โคมไฟ
 () หน้ากาก () ตะเกียงหิน
 () ตุ๊กตา () เครื่องแขวนประเภทตกแต่ง
 () บ้านจำลอง () แจกันโคมไฟ
 () สัตว์ต่างๆ เช่น นกฮูก นกยูง ปลา เต่า หอย กบ วัว
 ควาย ม้า
 () อื่นๆ ระบุ

[] เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย

- () สร้อย () กำไล () ต่างหู
 () เข็มขัด () สร้อยข้อมือ () พวงกุญแจ
 () ตุ๊กตา () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทของที่ระลึก

- () ตุ๊กตา () บ้านจำลอง และสิ่งจำลอง
 () แจกันโคมไฟ () ของเล่น
 () ที่คั่นหนังสือ () ที่ทับกระดาษ

- ส่วนปากภาชนะหรือสวนสุดท้ายของผลิตภัณฑ์
โดยวิธี.....
เพื่อ
- ส่วนขอบปากภาชนะหรือ โดยวิธี.....
เพื่อ.....
- ส่วนประกอบหรือส่วนตกแต่งเพิ่ม โดยวิธี.....
เพื่อ
- บันทึก.....
-

14.5.3 ขยะขึ้นรูปมืออุปกรณ์และเครื่องมืออะไรบ้าง

- เป็นหมุน
- หวี จำนวน อัน
- ผ้า จำนวน.....ชิ้น
- เหล็กขูดจำนวน..... ชิ้น
- เหล็กจำนวนชิ้น
- เขือก หรือเอ็น จำนวน..... ชิ้น
- อุปกรณ์สร้างลาย (ระบุ)
- (1) จำนวน..... ชิ้น
- (2) จำนวน..... ชิ้น
- (3) จำนวน..... ชิ้น
- (4) จำนวน..... ชิ้น
- เครื่องมือกำหนดขนาด(ระบุ)
- (1) จำนวน..... ชิ้น
- (2) จำนวน..... ชิ้น
- (3) จำนวน..... ชิ้น
- (4) จำนวน..... ชิ้น
- มีด(ระบุ)..... จำนวน..... ชิ้น
- อื่นๆ (ระบุ).....
- บันทึก.....
-

- 14.6 ลูกศิษย์เข้ามาช่วยในขณะขึ้นรูปขั้นตอนใด.....
งานที่ลูกศิษย์ทำในการขึ้นรูปคือ

- เตรียมล้อย เตรียมแป้นหมุน ส่งล้อย
 หมุนแป้น ส่งเครื่องมือและอุปกรณ์ ยกงานไปเก็บหรือไปฝั่ง
 อื่นๆ (ระบุ)

14.7 ในการขึ้นรูป บันส่วนใดของชิ้นงานก่อน

เมื่อขึ้นรูปส่วนแรกของเครื่องปั้นแล้วขั้นตอนต่อไปมีวิธีการอย่างไร

.....

14.8. การใช้เครื่องมือกำหนดขนาด

14.8.1 ใช้เครื่องมือใดกำหนดระดับความสูงเครื่องปั้นในการขึ้นรูป

ได้แก่

วิธีใช้

ภาพเครื่องมือ

14.8.2 ใช้เครื่องมือใดกำหนดระดับความกว้างของเครื่องปั้นในการขึ้นรูป

ได้แก่

วิธีใช้

ภาพเครื่องมือ

14.9 การตกแต่ง

ตกแต่งพร้อมการขึ้นรูป ตกแต่งขณะที่เครื่องปั้นหมาดๆ

ตกแต่งหลังการเผา ตกแต่งพร้อมการขึ้นรูป

อื่นๆ (ระบุ)

บันทึก.....

.....

14.9.1 การตกแต่งใช้วิธี

- ขูด-ขีด แกะลาย ฉลุ
 ปั้นแปะ การตีลาย ใช้พิมพ์ ตัดแปะ
 อื่นๆ (ระบุ)
 บันทึก.....

14.9.2 การตกแต่งใช้สิ่งใดประสานให้ติดกัน

14.9.3 การตกแต่ง

วิธีการตกแต่ง	ขูด ขีด	แกะ ลาย	ปั้น แปะ	ฉลุ	พิมพ์ ตัดแปะ	ตี ลาย	ลาย สำเร็จ	เคลือบ	อื่นๆ
ขณะขึ้นรูป
หลังการขึ้นรูป
ขณะดินหมาด
หลังเผา
อื่นๆ

14.10 ลวดลายที่ใช้ในการตกแต่ง

- สายจุด สายเส้น
 ลายภาพ (ระบุลาย)
 อื่นๆ (ระบุ)

14.11 มีการเคลือบเครื่องปั้นดินเผาหรือไม่

- ไม่มี
 มี () เนื้อเคลือบ (ระบุ)
 () ใส่น้ำดิน
 () ไซส์ (ระบุ)
 () อื่นๆ (ระบุ).....
 อื่นๆ(ระบุ)

15. ในการตกแต่งลวดลาย ผู้ตกแต่งคือ

- คนเดียวกับช่างปั้นขึ้นรูป
 การขูด-ขีด ผู้ทำคือ(ระบุชื่อ)

14.2.2 รูปแบบและรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาที่ทำ

[] ประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน

- () โอ่งน้ำ () อ่าง () ไห
 () แจกัน () ที่รองขาตู้กับข้าว () ตะเกียง
 () ที่เขียนบุหรี () ม้านั่ง
 () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทภาชนะใส่อาหาร

- () จาน () ชาม () ชามแปล () ถ้วย
 () ถ้วยกาแฟ () เขยือก () กาน้ำ () หม้อ
 () อื่นๆ ระบุ

[] เครื่องใช้ในการเกษตร

- () กระถางปลูกต้นไม้ () อ่างใส่อาหารสัตว์
 () อ่างเลี้ยงปลา () อ่างปลูกบัว
 () กะบะ () ปลูกต้นไม้ประดับ
 () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทตกแต่ง เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม

- () กระเบื้องปูพื้น () กระเบื้องประดับผนัง
 () รูปปั้นประดับสวน () โคมไฟ
 () หน้ากาก () ตะเกียงหิน
 () ตุ๊กตา () เครื่องแขวนประเภทตกแต่ง
 () บ้านจำลอง () แจกันโคมไฟ
 () สัตว์ต่างๆ เช่น นกยูง นกยูง ปลา เต่า หอย กบ วัว
 ควาย ม้า
 () อื่นๆ ระบุ

[] เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย

- () สร้อย () กำไล () ต่างหู
 () เข็มขัด () สร้อยข้อมือ () พวงกุญแจ
 () ตุ๊กตา () อื่นๆ ระบุ

[] ประเภทของที่ระลึก

- () ตุ๊กตา () บ้านจำลอง และสิ่งจำลอง
 () แจกันโคมไฟ () ของเล่น
 () ที่คั่นหนังสือ () ที่ทับกระดาษ

- () สัตว์ต่างๆ เช่น ...เต่า ... หอย ... กบ ...ปลา ...เต่า
...วัว ... ควาย ... ม้า .. นกฮูก .. นกยูง .. อื่นๆ ระบุ
- () อื่นๆ ระบุ

14.2.3 ช่างมีแบบหรือไม่

- ไม่มี
- มี ได้แก่

รูปแบบจากผู้ว่าจ้างสั่งทำ () รูป () ตัวอย่าง
() อื่นๆ ระบุ

รูปแบบจากช่างมีความสามารถทำได้

- () รูป () ตัวอย่าง
() ออกแบบเองใหม่ () ออกแบบเพิ่มเติมจากรูปแบบเดิม
() อื่นๆ ระบุ

14.3 ช่างปั้น มีลูกศิษย์หรือไม่

- ไม่มี
- มี () ชื่อ เกี่ยวข้องกันเป็น.....
() ชื่อเกี่ยวข้องกันเป็น.....

14.4 ขั้นตอนในการขึ้นรูป

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)

14.5 วิธีการขึ้นรูป

14.5.1 เมื่อเริ่มขึ้นรูปใช้สิ่งใดโรยรองพื้นไม่ว่ารองปั้นหรือแป้นหมุน

- ไม่มี มี (ระบุ)
เพื่อ (ระบุ).....

14.5.2 ขั้นตอนการทำแต่ละส่วนของผลิตภัณฑ์

(เรียงลำดับ 1,2,3,4,5,6,7,8,...)

- ส่วนฐานหรือส่วนกันของภาชนะ โดยวิธี.....
เพื่อ.....
- ส่วนตัวลำตัวหรือตัวสวนบรรจุ โดยวิธี.....
เพื่อ.....

- [] ส่วนบ่าหรือส่วนคอ โดยวิธี.....
 เพื่อ
- [] ส่วนปากภาษาณะหรือส่วนสุดท้ายของผลิตภัณฑ์
 โดยวิธี
- [] ส่วนขอบปากภาษาณะหรือ โดยวิธี.....
 เพื่อ.....
- [] ส่วนประกอบหรือส่วนตกแต่งเพิ่ม โดยวิธี.....
 เพื่อ
- บันทึก.....

14.5.3 ขยะขึ้นรูปมืออุปกรณ์และเครื่องมืออะไหล่

- [] เป็นหมุน
- [] ทวี จำนวน อัน
- [] ผ้า จำนวน.....ชิ้น
- [] เหล็กขูดจำนวน..... ชิ้น
- [] เหล็กจำนวนชิ้น
- [] เชือก หรือเอ็น จำนวน..... ชิ้น
- [] อุปกรณ์สร้างลาย (ระบุ)
- (1) จำนวน..... ชิ้น
- (2) จำนวน..... ชิ้น
- (3) จำนวน..... ชิ้น
- (4) จำนวน..... ชิ้น
- [] เครื่องมือกำหนดขนาด(ระบุ)
- (1) จำนวน.....ชิ้น
- (2) จำนวนชิ้น
- (3) จำนวนชิ้น
- (4) จำนวน.....ชิ้น
- [] มีด(ระบุ)..... จำนวน.... ชิ้น
- [] อื่นๆ (ระบุ).....
- บันทึก.....

- 14.6 ลูกศิษย์เข้ามาช่วยในขณะขึ้นรูปขึ้นตอนใด.....
 งานที่ลูกศิษย์ทำในการขึ้นรูปคือ
 เตรียมล้อย เตรียมแป้นหมุน ส่งล้อย
 หมุนแป้น ส่งเครื่องมือและอุปกรณ์ ยกงานไปเก็บหรือไปฝั่ง
 อื่นๆ (ระบุ)
- 14.7 ในการขึ้นรูป บันส่วนใดของชิ้นงานก่อน
 เมื่อขึ้นรูปส่วนแรกของเครื่องปั้นแล้วขั้นตอนต่อไปมีวิธีการอย่างไร

- 14.8. การใช้เครื่องมือกำหนดขนาด
 14.8.1 ใช้เครื่องมือใดกำหนดระดับความสูงเครื่องปั้นในการขึ้นรูป
 ได้แก่
 วิธีใช้
 ภาพ เครื่องมือ
- 14.8.2 ใช้เครื่องมือใดกำหนดระดับความกว้างของเครื่องปั้นในการขึ้นรูป
 ได้แก่
 วิธีใช้
 ภาพ เครื่องมือ
- 14.9 การตกแต่ง
 ตกแต่งพร้อมการขึ้นรูป ตกแต่งขณะที่เครื่องปั้นหมาดๆ
 ตกแต่งหลังการเผา ตกแต่งพร้อมการขึ้นรูป
 อื่นๆ (ระบุ)
 บันทึก.....

14.9.1 การตกแต่งใช้วิธี

- ขูด-ขีด แกะลาย ฉลุ
 ปั้นแปะ การตีลาย ใช้พิมพ์ ตีคแปะ
 อื่นๆ (ระบุ)
 บันทึก.....

14.9.2 การตกแต่งใช้สิ่งใดประสานให้ติดกัน

14.9.3 การตกแต่ง

วิธีการตกแต่ง	ขูด ขีด	แกะ ลาย	ปั้น แปะ	ฉลุ	พิมพ์ ตีคแปะ	ตี ลาย	ลาย สำเร็จ	เคลือบ	อื่นๆ
ขณะขึ้นรูป
หลังการขึ้นรูป
ขณะดินหมาด
หลังเผา
อื่นๆ

14.10 ลวดลายที่ใช้ในการตกแต่ง

- ลายจุด ลายเส้น
 ลายภาพ (ระบุลาย)
 อื่นๆ (ระบุ)

14.11 มีการเคลือบเครื่องปั้นดินเผาหรือไม่

- ไม่มี
 มี () เนื้อเคลือบ (ระบุ)
 () ใช้น้ำดิน
 () ไซส์ (ระบุ)
 () อื่นๆ (ระบุ).....
 อื่นๆ(ระบุ)

15. ในการตกแต่งลวดลาย ผู้ตกแต่งคือ

- คนเดียวกับช่างปั้นขึ้นรูป
 การขูด-ขีด ผู้ทำคือ (ระบุชื่อ)

- แกะลาย ผู้ทำคือ(ระบุชื่อ)
- ฉลุ ผู้ทำคือ(ระบุชื่อ)
- ปั้นแปะ ผู้ทำคือ(ระบุชื่อ)
- การตีลาย ผู้ทำคือ(ระบุชื่อ)
- ไขพิมพ์ ตัดแปะผู้ทำคือ(ระบุชื่อ)
- ผู้ทำพิมพ์คือ(ระบุชื่อ).....

การ เผา

16. การเผา

16.1 ช่างเผาเป็นคนเดียวกับช่างปั้นหรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่ ช่างปั้นคือ(ระบุ).....

16.2 การเผาเป็นการเผาแบบใด

- เผาคำ เผาแดง เผาดาด
- อื่นๆ (ระบุ)

16.3 การเผามีพิธีกรรมหรือไม่

- ไม่มี
- มี พิธีกรรม(ระบุ) ผู้ทำพิธีกรรม
- บันทึก
-

16.4 ก่อนเผามีการอุ่นเตาหรือไม่

- ไม่มี มี เพื่อ(ระบุวิธีการ).....เวลา.....วัน
- อื่นๆ (ระบุ).....
- บันทึก
-

17. การล่าเสียง ใช้คนล่าเสียง จำนวนคน.....คน

- ใช้รถ (ระบุ)
- อื่นๆ (ระบุ)
- บันทึก
-

18. การจัดเรียงโนเตาเผา

- 18.1 ขั้นตอน.....
- 18.2 วิธีการ

19. อุณหภูมิในการเผา (ระบุ).....

20. ขั้นตอนการเผา (ใส่หมายเลขตามลำดับ 1,2,3,4)
- [] รมไฟ(ลุ่ม) ใช้อุณหภูมิระหว่าง $^{\circ}$ ถึง $^{\circ}$
 ใช้พื้นที่ขนาด.....ขนาด.....จำนวน.....
 บันทึก
- [] สุมไฟ(ใส่ไฟ) ใช้อุณหภูมิระหว่าง $^{\circ}$ ถึง $^{\circ}$
 ใช้พื้นที่ขนาด.....ขนาด.....จำนวน.....
 ระยะเวลา.....
 บันทึก
- [] เร่งไฟ(ขึ้นปล่อง) ใช้อุณหภูมิระหว่าง $^{\circ}$ ถึง $^{\circ}$
 ใช้พื้นที่ขนาด.....ขนาด.....จำนวน.....
 ระยะเวลา.....
 บันทึก
- [] อุดไฟ (อุดเตา) ใช้อุณหภูมิระหว่าง $^{\circ}$ ถึง $^{\circ}$
 ใช้ระยะเวลาวันใช้วัสดุอุปกรณ์ อะไรบ้างในการอุดเตา
 (1)
 (2).....
 (3).....
 (4).....
 วิธีการอุดเตา(บันทึก).....

- [] อื่นๆ (ระบุ)
21. ช่างควบคุมอุณหภูมิจำนวน คน โดยวิธีใด
- [] สังเกตด้วยสายตาโดยการดูสีของผลิตภัณฑ์
- [] สังเกตด้วยสายตาโดยการดูสีของของผนังเตาเผา
- [] สังเกตด้วยสายตาโดยการดูสีของของปล่องเตาเผา
- [] โดยการใช้เครื่องมือวัดอุณหภูมิ
- () ไพโรมетริกโคน () ไพโรมิเตอร์ () อื่นๆ (ระบุ)

22. การเผาใช้เวลาทั้งหมด.....วัน
 สภาพหลังเผา (บันทึก)
-
 หลังจากเผาใช้เวลานานเท่าใดจึงนำเครื่องปั้นออกจากเตาวัน/สัปดาห์
 บันทึก
23. การเก็บผลิตภัณฑ์หลังเผา สถานที่.....

24. มีการตกแต่งหลังเผา ไม่มี
 มี คือ(ระบุวิธีการ).....
 ผู้ทำคือ.....เกี่ยวข้องกับคือ
 บันทึก
-
25. ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการผลิต คือ
 ผู้ทำคือ.....เกี่ยวข้องกับคือ.....
 บันทึก.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวราตรี สรรพศรี เกิดวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เข้าศึกษาวิชาการศึกษาศึกษาที่วิทยาลัยครูนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต ที่วิทยาลัยครูนครราชสีมาจังหวัดนครราชสีมา และเข้าศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖

ในปัจจุบันรับราชการครู ที่โรงเรียนปัทมรังษีประชานิรมิต อำเภอปัทมรังษี จังหวัดนครราชสีมา

